

Gildebrief

Het Gilde van Vrijwillige Molenaars

36e jaargang no. 1 maart 2017

Nationale Inventaris
Immaterieel Cultureel
Erfgoed Nederland

Gildebrief

De Gildebrief is het verenigingsblad van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars (GVM) en verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 2.300 stuks in de maanden maart, juni, september en december.

Alle leden van de vereniging hebben het recht in de Gildebrief artikelen te plaatsen, hun mening te uiten en kanttekeningen bij het beleid van de vereniging te plaatsen.

Het hoofdbestuur van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars is niet verantwoordelijk voor deze uitingen en kan hierop niet worden aangesproken.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van artikelen berust bij de auteur.

De redactie is, tenzij anders vermeld, verantwoordelijk voor het geheel als blad.

Abonnement niet leden

Niet leden van het Gilde kunnen zich abonneren op de Gildebrief door donateur van het Gilde te worden voor het minimale bedrag van 15 Euro.

Advertenties

Voor bedrijven of instellingen die gelieerd zijn aan 'de molenwereld' bestaat de mogelijkheid in de Gildebrief te adverteren. Informatie is verkrijgbaar bij de boekhouder (zie hieronder).

Bestuur van Het GVM

Voorzitter
Erik Kopp
voorzitter@vrijwilligemolenaars.nl

Secretaris
Tom Kreuning
Molenkade 8, 1829 HZ Oudorp (NH) 06 - 4308 5173
secretaris@vrijwilligemolenaars.nl

Penningmeester
Karel Ouendag
penningmeester@vrijwilligemolenaars.nl

Afdelingscoördinator
Ingrid Friesema
afdelingscoördinator@vrijwilligemolenaars.nl

Binnen het hoofdbestuur van Het Gilde van vrijwillige Molenaars is er plaats voor 2 nieuwe bestuursleden. Neem voor informatie hierover contact op met de secretaris.

Ledenadministratie

Willem Boender
ledenadministratie@vrijwilligemolenaars.nl

Vertrouwenspersonen

Ada Meurs
Van Middachtenmarke 33, 8016 GC Zwolle 06 - 1676 6741
Hub van Erve
Hoevense Kanaaldijk 9, 5018 EA Tilburg 013 - 536 2100

Verzekering en boekhouding

Jan Wieffer
boekhouding@vrijwilligemolenaars.nl

Communicatiecoördinator

(Website en social media)
Jochem van Engelenhoven
communicatie@vrijwilligemolenaars.nl

Examencoördinator

Wilma Dondergoor
examencoördinator@vrijwilligemolenaars.nl

Bliksemafleidercontrole

Leo Tiggelman
bliksemafleidercontrole@vrijwilligemolenaars.nl

Gildeverzendingen

Hub van Erve
verzendingen@vrijwilligemolenaars.nl

Steunpunt molenbiotoop

Mark Ravesloot (De Hollandsche Molen)
Zeeburgerdijk 139, 1095 AA Amsterdam 020 - 623 8703
DHM@molens.nl

Rekeningnummers

IBAN NL40 TRIO 0198 54 28 95 (algemeen)
IBAN NL26 TRIO 0198 55 85 70 (Gildeverzendingen)
BIC TRIONL2U

Kon. Bibliotheek: ISSN 1381-9151

Molenaarsdag 2017

5

Jaarverslag over 2016

6

Molendag

20

Notulen opleidingsraad

24

In dit nummer:

maart 2017

Agenda Ledenvergadering	4
Molenaarsdag 2017	5
Jaarverslag over 2016	6
In Memoriam: Gerrit Pouw	12
In Memoriam: Willem Verbruggen	13
Jaarverslag 2016, bliksemafleidercontrole	14
SIMAV-molenmensen in het zonnetje	16
Reactie, energie opwekken	18
Welkom op de molen (Nationale Molendag)	20
Woldzigt 24 uur in de olie	22
Notulen Opleidingsraad (5 nov. 2016)	24
Leergierige molenbezoekers	28
Molenfonds van start gegaan	29
Regioberichten/verenigingsnieuws	30

Redactie Gildebrief

Hoofredactie: Bas de Deugd
Redactieadres: Dirk karsstraat 42, 4143 AX Leerdam
Tel. 0345-630112
redactie@vrijwilligemolenaars.nl
Eindredactie: Mark Dwarswaard i.s.m.
Caroline Schaeffer
Tekstredactie: Barend Zinkweg

Vormgeving

Studio De Bunschoter

Druk

Drukkerij de Bunschoter, www.debunschoter.nl

Kopij en mededelingen

De redactie neemt graag kopij en suggesties voor artikelen in ontvangst en beoordeelt deze op plaatsbaarheid in haar geheel, gedeeltelijk of in gewijzigde vorm, zulks in overleg met de auteur.

Kopij voor het **juninummer** van 2017 moet in het bezit zijn van de redactie **voor 1 mei 2017**. Voor een latere aanlevering dient men te overleggen met de redactie. Teksten (al dan niet met foto's) kunnen worden aangeleverd per email. Bij voorkeur in Word op emailadres redactie@vrijwilligemolenaars.nl.

Neem voor het meezenden van foto's even contact op met de eindredacteur.

Wijziging persoonsgegevens

Voor het wijzigen van persoonsgegevens, bijvoorbeeld bij verhuizing, ga je naar de website www.vrijwilligemolenaars.nl vervolgens log je in met je lidnummer en je postcode (je lidnummer vind je op het adreswikkelt van deze Gildebrief). Ga dan naar "Mijn gegevens" en vul de nieuwe gegevens in. Hier kan je ook aangeven of je wel/niet de Gildebrief als papieren versie wilt ontvangen.

Nummer 1

Beste lezer,

Welkom bij de eerste Gildebrief van 2017.

In dit nummer staat een verslag van de laatste vergadering van de opleidingsraad, het jaarverslag van 2016 en de uitnodiging voor de Algemene Ledenvergadering op zaterdag 1 april in Arnhem.

In dit nummer staan ook de droevige berichten over het overlijden van Gerrit Pouw en Willem Verbruggen.

We hebben het over molens en molentjes, molenaars en molenaartjes. Soms gaat een molen aan de haal met het molenaartje of gaat de molenaar lopen met een molentje. Een diepte-interview met de directeur van de NS is in deze uitgave niet gelukt, maar hierover hebben wij het meeste al gezegd in de pers, op de digitale platformen of onbedoeld anoniem in de krant. Tja, soms ontglipt er wel eens iets.

We hebben nieuws over de molenaarsdag in het Openluchtmuseum in Arnhem. Deze dag

gaat dus door. Helaas is er door een gebrek aan ruimte en vrijwilligers geen molenmarkt. Deze middag zal voornamelijk in het teken staan van elkaar ontmoeten, het museum bezoeken en bijkletsen. Het programma is nog in ontwikkeling. Het laatste nieuws komt via facebook en de mail. Aanmelden vooraf is wel een voorwaarde voor de organisatie van de dag. Aanmelden kan via: molenaarsdag@gmail.com.

Ook veiligheid komt weer ter sprake. In verband met de aanscherping van de veiligheidseisen op de molen is er in dit nummer ook een bon voor een gratis veiligheidshesje.

We zijn bezig om het weer een vaste plaats in onze Gildebrief. Voor deze rubriek hebben wij David Henneveld benaderd. David is de auteur van de Weerbijlage. Als je vragen hebt over het weer dan kan je deze aan David stellen via redactie@vrijwilligmolenaars.nl.

Het motto van de Gildebrief is 'voor en door molenaars'. Dus als je de komende weken tijd en inspiratie hebt, schrijf dan een stukje voor ons, die andere molenaars.

*Veel leesplezier,
Bas de Deugd*

KAM, maart 2017

Het jaar 2017 is het jaar dat het Gilde 45 jaar bestaat. Springlevend, de vereniging groeit nog steeds. We zullen deze verjaardag op 1 april in het Nederlands Openluchtmuseum vieren. Het is ook het jaar waarin we hopelijk de internationale erkenning van UNESCO voor het ambacht van molenaar binnenslepen. En het jaar waarin de beide mappen voor de Basisopleiding zijn herzien en (mits er geen kink in de kabel komt) vanaf april kunnen gaan uitrollen.

In 2016 zijn er minder leerling-molenaars toegestroomd. Gelukkig blijft het totale aantal leerling-molenaars op peil, omdat er ook minder afvallers zijn dan in voorgaande jaren. Dit is wellicht een algemene maatschappelijke trend; nu het weer beter gaat met de economie, lijkt er minder ruimte voor vrijwilligerswerk. Deze ontwikkeling is niet direct zorgelijk, maar we moeten haar wel in de gaten blijven houden. Wel komen er meer jongeren op de molen af,

waardoor de vergrijzing van het Gilde, althans voorlopig, even tot stilstand is gekomen. Voor het eerst in lange tijd is vorig jaar de gemiddelde leeftijd van de molenaars niet verder gestegen, maar constant gebleven op 60 jaar.

De werkgroep Veiligheid, die enige tijd stil heeft gelegen, krijgt in een iets andere vorm een doorstart. Vorige keer schreef ik u dat veiligheid een vast agendapunt is van het voorzittersoverleg van de vier molenorganisaties (DHM, GVM, AKG en GFM). Om veiligheid handen en voeten te geven zodat de molenaars en moleneigenaren er iets aan hebben, moeten er na opdracht van de vier voorzitters zaken concreet gemaakt worden. Dat zijn bijvoorbeeld een bezoekersprotocol, een ongevallen actieplan, verzekeringen, afscherming gevluht en dergelijke. De "nieuwe" werkgroep gaat bestaan uit Reinier Scheeres (vz), Mark Ravensloot (sec) en zo nodig geadviseerd door Hay Janssen. Per onderwerp laat deze werkgroep zich bijstaan door leden

van de vier molenorganisaties met specifieke expertise voor een uit te werken onderwerp. En uiteraard maakt de nieuwe werkgroep hierbij gebruik van alle uitgewerkte onderwerpen die de vorige werkgroep in het verleden heeft opgeleverd. We gaan voor bepaalde zaken het wiel niet opnieuw uitvinden.

Op deze plaats schreef ik vorig jaar januari dat ik altijd stil word van een molen in de rouw. Extra lading krijgt dit respectvolle eerbetoon als je dat voor je eigen vader moet doen. Sinds 6 januari jl. staat "mijn" Munnikkenmolen te Leiderdorp zes weken in de rouw. De reacties die je vervolgens krijgt, juist ook van buiten de molenwereld zijn indrukwekkend. Alle reacties bieden een enorme steun aan onze familie.

Erik Kopp, voorzitter

Agenda Ledenvergadering

Hierbij nodigen wij u uit voor de Algemene Ledenvergadering 2017 en de Molenaarsdag ter ere van het 45 jarig bestaan van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars op zaterdag 1 april 2017 in het Nederlands Openluchtmuseum, Hoferlaan 4, 6816 SG Arnhem, locatie De Kasteelboerderij.

Ochtendprogramma:

- Aanvang: 10:00 uur
- Opening
- Bestuurssamenstelling
- Vaststellen verslag Algemene Ledenvergadering van 2 april 2016
- Bestuursmededelingen door de voorzitter
- Jaarverslag 2016
- Financieel verslag 2016
- Begroting 2017
- Rondvraag
- Sluiting

Alle vergaderstukken staan op de website www.vrijwilligemolenaars.nl.

Middagprogramma:

- 12:00 uur: Lunch
- 13.00 uur: Opening van de Molenaarsdag ter ere van het 45 jarig bestaan.
- 13.05 uur: Uitreiking van het eerste exemplaar van de vernieuwde Basisopleiding.
- 13:30 uur: Uitreiking van de certificaten aan de geslaagden van de korenmolenaarscursus van het AKG
- Vanaf 13:30 uur: Start van de Molenaarsdag met molenmarkt, lezing, bezoek museummolens.
- Vanaf 16:00 uur: Afsluiting met een borrel in de Kasteelboerderij.

Let op: In verband met de catering is een aanmelding vóór 26 maart verplicht op molenaarsdag@gmail.com.

Het Nederlands Openluchtmuseum ligt in Arnhem-Noord nabij de A12 - knooppunt Waterberg (afrit 26 vanaf A12 / E35, Utrecht-Oberhausen en afrit 20 vanaf A50, Apeldoorn - Arnhem Centrum).

Volg vanaf alle omringende (snel)wegen de ANWB-borden Arnhem-Noord - Openluchtmuseum / Burgers' Zoo.

Vanaf Centraal station Arnhem vertrekken:

- **Stadsbus 3** richting Burgers' Zoo - uitstaphalte Openluchtmuseum. De bus stopt hier vier keer per uur. De bus rijdt eerst langs Burgers Zoo en komt op de terugweg langs de halte Openluchtmuseum Vandaar is het 5 minuten lopen naar de hoofdingang.
- **Stadsbus 8** richting Velp Ziekenhuis (de eindbestemming van lijn 8 is met ingang van 21 januari gewijzigd). Deze stopt twee keer per uur op de Julius Röntgenweg en dan 4 minuten lopen naar de hoofdingang. Dit is de oude halte 'Openluchtmuseum Zuid'.
- **Bus 91** - uitstaphalte Moscowa. Je loopt in ongeveer 17 minuten naar de hoofdingang.

Molenaarsdag 2017

Zaterdag 1 april 2017

Zaterdag 1 april 2017 organiseert het Gilde in Het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem de Molenaarsdag 2017. In de ochtend is de Algemene Ledenvergadering van 10.00 tot 12.00 uur in de Kasteelboerderij

Om 13.00 uur is in de Kasteelboerdij de opening van de Molenaarsdag ter ere van ons 45-jarig bestaan. De voorzitter opent de middag met de presentatie van de herziene Basisopleiding.
Na deze opening is om 13.30 uur de uitreiking

van de diploma's van de korenmolenaars-cursus in de Kasteelboerderij. In het Zeeuws Kerkje is er een presentatie over het molenaarsleven in Oost-Vlaanderen door Walter van den Branden. Uiteraard is er ook alle gelegenheid om het museum en haar molens te bezoeken.

Om 14.30 uur herhaalt Walter zijn presentatie.
De Kasteelboerderij is de uitvalsbasis voor de middag: de plaats om elkaar te ontmoeten en bij te kletsen.

Om 16.00 uur sluiten we de middag af onder het genot van een drankje.

In verband met de catering is aanmelding vóór 26 maart verplicht op molenaarsdag@gmail.com.

Deze dag wordt aangeboden door het Gilde. De parkeerkaarten á 6 euro zijn wel voor eigen rekening.

Nieuw hesje

Molenaar Nicole Den Dijk van molen De Korenbloem toont het nieuwe hesje.
"Het hesje belemmert je helemaal niet in je bewegingen. Leuk ook dat elke lidsoort van het Gilde zijn eigen kleur krijgt"

Bon

voor 1 verplicht veiligheidshesje

Het Gilde van

Vrijwillige Molenaars

In verband met de lopende aanvraag voor onze nominatie op de wereldlijst van Immaterieel Erfgoed van UNESCO zijn de veiligheidseisen op de molen veranderd. Een van de eisen is het herkenbaar zijn van de molenaar op de molen.

Op de molenaarsdag is tegen inlevering van deze bon het verplichte hesje op de halen.

Het afhaalpunt bevindt zich, na binnenkomst, links naast de ingang, voorbij de garderobe.

Het ambacht van molenaar
staat op de Nationale Inventaris
Immaterieel Cultureel Erfgoed Nederland

Jaarverslag over 2016

Algemeen

Hoofdpunten

Het was weer een goed jaar voor het Gilde. Het ledenbestand nam met 3 % toe en het aantal molenaars steeg met 4 %. De mijlpaal van de tweeduizendste gediplomeerde molenaar werd gepasseerd. Het molenaarsambacht is genomineerd als UNESCO immaterieel cultureel erfgoed. De Basisopleiding is inhoudelijk verbeterd en begrijpelijker gemaakt. Verantwoord werken op hoogte is opgenomen in de praktijk van de opleiding. Veiligheid is op een nieuwe leest geschoeid: die van de aansprakelijkheid. Er ligt een nieuw molenaarscontract. De verzekering is nog beter geworden. Al met al is er nu een nog steviger kader, waarbinnen wij onze mooie hobby op een verantwoorde manier kunnen beoefenen.

Bestuur

Het bestuur heeft in de loop van het jaar in wisselende samenstelling alle afdelingsbesturen bezocht. Het bestuur bestond dit jaar uit Erik Kopp (voorzitter), Tom Kreuning (secretaris), Karel Ouendag (penningmeester) en Ingrid Friesema (afdelingscoördinator). Op de Algemene Ledenvergadering (ALV) van 2 april in Houtzaagmolen De Ster in Utrecht waren 55 leden aanwezig.

UNESCO

Het ambacht van wind- en watermolenaar is in maart voorgedragen voor de 'Representatieve Lijst' van immaterieel erfgoed van UNESCO. Voor deze voordracht is een nominatiedossier samengesteld door het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland met inbreng van het Gilde van Vrijwillige Molenaars (GVM), Gild Fryske Mounders (GFM), het Ambachtelijk Korenmolenaars Gilde (AKG) en vereniging De Hollandsche Molen (DHM). Er zijn ook 10 foto's en een film van 10 minuten aan het dossier toegevoegd. Het nominatiedossier inclusief de film en de foto's zijn in maart 2016 in Parijs aan de UNESCO overhandigd. Een besluit over de nominatie is eind 2017 te verwachten.

Toekomst(re)visie

Het bestuur heeft tijdens de buitengewone ALV van 7 november 2015 besloten de toekomstvisie "Malen op de wind van morgen 2012 - 2020" te actualiseren. De Toekomst(re)visie die daaruit is ontstaan, is besproken op de Jaarvergadering en op de Opleidingsraad. De belangrijkste conclusie eruit is, dat we zeker tot ná 2020 voldoende molenaars zullen hebben.

De Evert Smit Biotoopprijs

Deze prijs is in 2016 niet uitgereikt. Eind 2016 is er wel een nieuwe voordracht binnen gekomen. Er zal worden bezien of de prijs in 2017 kan worden uitgereikt.

Archief

Het archief van de vereniging is ondergebracht in een opslagbox in Alkmaar. Het archief is goed op orde en de sleutels van de box zijn in het bezit van leden van het bestuur. Het archief van de penningmeester is in 2016 ook in deze box ondergebracht. Eind 2016 is het archief om economische redenen naar een andere opslagfirma binnen de gemeente Alkmaar gebracht.

Samenwerking

Het GVM heeft de samenwerking met vereniging De Hollandsche Molen (DHM) voortgezet, wat ondermeer geleid heeft tot een nieuw model-molenaarscontract. Die staat op de website www.vrijwilligemolenaars.nl. Hierin zijn de rechten en plichten voor de moleneigenaar en de molenaar opgenomen. Het vaste bilaterale overleg tussen GVM en DHM is uitgebreid naar een vier-partijen overleg. De voorzitters van DHM, GVM, GFM en AKG komen structureel twee keer per jaar bij elkaar voor overleg en informatie-uitwisseling. Veiligheid is een vast agendapunt. Ter ondersteuning is een nieuw werkgroepje veiligheid gevormd.

Uitreiking van het 2000^e getuigschrift (foto: Tom Kreuning)

Algemene Leden Vergadering 2016 in molen De Ster in Utrecht (Foto: Roelof Kooiker)

Financieel

Inkomsten

De inkomsten van de vereniging bedroegen €112.839 (in 2015: € 114.547). De inkomsten uit contributie bleven nagenoeg op hetzelfde niveau als in 2015. Dit geldt ook voor de inkomsten van de verzekeringspremie. De inkomsten uit entree-gelden daalden licht, omdat er minder mensen aan de opleiding zijn begonnen.

Uitgaven

De uitgaven van de vereniging bedroegen €104.751 (in 2015: € 101.899). Er is opnieuw meer geïnvesteerd in de opleiding. De uitgaven daaraan zijn de laatste drie jaar met 44 % toegenomen.

Saldo

Er resteert een positief saldo van €8.088 (in 2015 : €12.647). Voorgesteld wordt, dit saldo toe te voegen aan de algemene reserve.

Leden

Ledenadministratie

In 2016 is het ledenaantal gegroeid van 2.293 tot 2.365, een toename van 72. Het aantal verwerkte aanmeldingen bedroeg 157. De leden zijn verdeeld in 1. 421 geslaagde molenaars (in 2015: 1.366), 796 molenaars-in-opleiding (in 2015: 790) en 148 leden in andere categorieën (in 2015: 137). De ledenadministratie is sinds 2005 in handen van Frans Tulleman geweest. Per 1-1-2017 is de ledenadministratie overgenomen door Willem Boender.

Eric Zwijnenberg, erelid en een van de oprichters van het Gilde, ontving in juni 2016 uit handen van H.K.H. Prinses Beatrix de Zilveren Anjer voor zijn vele verdiensten binnen de molenwereld.

Op 15 augustus 2016 overleed na een langdurige ziekte Klaas Zaal uit Alkmaar. Klaas was een van de grondleggers van het Gilde van Vrijwillige Molenaars.

Ledenbestand GVM		2016	+/-	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Geslaagde leden	windmolen	1383	+67	1316	1255	1201	1163	1123	1102	1047	1017
	watermolen	62	0	62	61	58	54	48	47	45	42
Leden in opleiding	windmolen	739	-2	741	750	747	749	778	795	759	764
	watermolen	57	+8	49	53	52	51	52	47	42	47
Donateurs		49	+8	41	35	33	33	42	42	41	38
Speciale donateurs		52	+1	51	58	63	69	82	83	78	77
Jeugdleden		22	-1	23	17						
Molengids		23	+8	15	13						
Instructeur-vakmol.		14	0	14	15	16	18	19	18	21	20
Buitengewone leden		30	-3	33	31	31	31	31	31	31	34
Ereleden		7	0	7	7	7	7	6	7	7	7

Eric Zwijnenberg met de zilveren anjer (Foto: Tom Kreuning)

Opleidingen

Opleidingsraad

In 2016 is de opleidingsraad tweemaal bijeen gekomen. Onderwerpen als de Basisopleiding, veiligheid en de exameneisen werden besproken.

Herziening Basisopleiding

De herziening van de Basisopleiding is, nadat het al een aantal jaren om meerdere redenen stil lag, voortvarend opgepakt onder aanvoering van Kees Kammeraat. Er heeft een inhoudelijke herziening plaatsgevonden en het geheel is begrijpelijker gemaakt. De paragrafen "wat men dient te weten" en het hoofdstuk "Vragenlijst" zijn verdwenen, omdat ze veel te diep op de materie ingingen. Wat men dient te weten staat in de Examineisen en de voortgang in de opleiding volgt uit de Checklist. Hoofdstuk 8 over het weer is herschreven door meteoroloog David Henneveld en verscheen in een glossy uitgave. Belangrijke wijzigingen in Hoofdstuk 10 over veiligheid zijn gepubliceerd in Gildebrief 2/2016. De nieuwe Basisopleiding komt ook op het ledengedeelte van de website.

Extra scholing

Verschillende afdelingen hebben hun instructeurs bijgeschoold in didactiek: hoe leer je elkaar het molenaarsambacht. Er zijn ook opnieuw weercursussen gegeven. Er is ruimte voor meer initiatieven op dit vlak.

Examineisen

De doelstellingen van de watermolenaarsopleiding, waarin de exameneisen zijn bevat, zijn herzien en hervormd op de wijze zoals ook de exameneisen voor windmolenaars vormgegeven zijn. Ze staan op de website van vereniging De Hollandsche Molen.

Opleiding Watermolenaars

De werkgroep voor het vernieuwen van het handboek voor de Opleiding Watermolenaar heeft in 2015 een nieuw handboek opgeleverd. Jo Meesen heeft aangegeven door te willen gaan met het verbeteren van de lesstof.

Houtzagersgilde

Het bestuur van het Houtzagersgilde heeft vastgesteld dat er geen draagvlak meer is om het Houtzagersgilde actief voort te zetten als afdeling binnen het Gilde. Het archief van het Houtzagersgilde is overgedragen aan het hoofdbestuur. Nieuwe initiatieven kunnen gebruik maken van dit archief en de opgedane kennis en ervaringen.

Geslaagden

Er zijn 77 mensen geslaagd voor het molenaarsexamen. In 2015 waren dat er 83. Er zijn 46 kandidaten opgegaan voor het voorjaarsexamen. Hiervan slaagden 40 kandidaten voor het examen windmolenaar en 1 kandidaat slaagde voor het examen watermolenaar. In het najaar zijn 41 kandidaten opgegaan voor het examen. Hiervan slaagden er 35 voor het examen windmolenaar en 1 voor het examen watermolenaar.

Communicatie en PR

Social media en website

De sociale media en met name de website zijn weer veelvuldig ingezet voor mededelingen vanuit het bestuur. In 2016 is onze website 22.449 keer bezocht. De website is in 2016 geactualiseerd en de onvolkomenheden zijn eruit gehaald. De Facebookpagina van het Gilde heeft ruim 800 volgers en elke dag komen er meer bij.

Gildeartikelen

Om de zichtbaarheid en de naamsbekendheid te verhogen is er een kledinglijn bestaande uit bodywarmers, fleecedassen en fleecedassen met het gildelogo. Ook is er een officiële gildevlag. Deze artikelen zijn via de webwinkel te bestellen.

Gildebrief

De Gildebrief is vier keer uitgegeven. De oplage is in 2016 verhoogd naar 2.400 exemplaren. Binnen de redactie heeft een wisseling plaatsgevonden: Tom Kreuning was hoofdredacteur en heeft het stokje

De in 2016 overleden Klaas Zaal (foto: familie Zaal)

overgedragen aan Bas de Deugd. Mark Dwarswaard is eindredacteur en heeft hulp gekregen van Caroline Schaeffer. Barend Zinkweg is tekstredacteur. De redactie krijgt verder hulp van een aantal correspondenten in het land en een aantal leden die regelmatig artikelen aanleveren. De Gildebrief is ook via de website te lezen. Het bestuur gebruikte de Gildebrief om bestuurszaken aan de leden kenbaar te maken. Het betrof dan ondermeer de verslagen van de Algemene Ledenvergaderingen, het jaarverslag en het verslag van de Opleidingsraad.

Veiligheid

Werken op hoogte

Er zijn veranderingen doorgevoerd in het veiligheidsbeleid van het Gilde, mede op basis van een meta-analyse van risico's en incidenten uit de afgelopen veertig jaar, zeg maar een rode draad. Als leerlingen in het kader van hun opleiding op hoogte moeten werken, dan is het gebruik van valbeveiliging verplicht. Op de website is een presentatie 'Werken met Valbeveiliging' verschenen. Er zijn ook dertig mensen opgeleid in het gebruik daarvan. Zij zijn doende, op basis van hun kennis, anderen te onderrichten in het werken met valbeveiliging en zo de kennis daaromtrent onder Gildeleden te vergroten. Deze wettelijke verplichting voor leerlingen bestaat overigens al wat langer, omdat wij een gezagsverhouding met hen hebben. Als een vrijwillige molenaar in opdracht van een ander, bijvoorbeeld de moleneigenaar, op hoogte werkt, geldt deze plicht ook. Het is één van de weinige bepalingen in de Arbeidsomstandighedenwet, waarvoor de uitzondering van artikel 1.2.b niet geldt ("een vrijwilliger is geen werknemer"). Deze uitzondering staat sinds 2007 in de wet. Dit geeft vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers wat meer vrijheid om te bepalen hoe zij hun verant-

woordelijkheid voor veiligheid invullen. Aan hun aansprakelijkheid voor veiligheid doet dit niets af. Dit onderwerp komt ook uitgebreid aan bod in hoofdstuk 10 van de vernieuwde Basisopleiding.

In het vernieuwde model-molenaarscontract is een stevige veiligheidsparagraaf opgenomen. Daar kan van worden afgeweken als de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) op dit punt anders bepaalt. Zo grijpt alles mooi in elkaar. Om meer duidelijkheid te scheppen zijn antwoorden op een aantal veelgestelde vragen op de website geplaatst.

Incidenten

Tijdens de Veiligheidsdag op 21 mei 2016 hebben de Veiligheidscoaches zich bereid verklaard een actieve rol op zich te nemen bij incidenten.

De dan te nemen stappen zijn beschreven in een Ongevallen Actieplan. De terugkoppeling van incidenten is uit de anonimiteit gehaald.

Via diverse kanalen is verslag gedaan van incidenten en vooral van de lering die daaruit is te trekken. Om trends op langere termijn in de incidenten te ontdekken worden ze ook gedeeld met veiligheidsdeskundige H. Janssen.

Er hebben zich dit jaar drie incidenten voorgedaan waarbij hulpdiensten zijn ingeschakeld. Het doel is: nul incidenten. Tot nu toe betrof het bij ongelukken individuele gevallen. Met het toegenomen gebruik van de molen als publiekstrekker is ook de kans op groepsongelukken groter geworden. De molenwereld heeft op dat risico nog geen antwoord gevonden.

Met DHM, GFM en AKG zijn afspraken gemaakt om het veiligheids-overleg uit het slop te halen. De vier organisaties gaan tweemaal per jaar overleg voeren, waarbij ook het veiligheidsbeleid aan de orde komt.

Dit wordt ondersteund door de werkgroep veiligheid, waarvoor een

Les in werken met valbeveiliging (foto: Karel Ouendag)

Frans Tullema (l) heeft de ledenadministratie per 1 januari 2017 overgedragen aan Willem Boender (foto: Tom Kreuning)

duidelijk programma is opgesteld. Ook in de Molenadviesraad wordt veiligheid een terugkerend agendapunt. Veiligheid is een gezamenlijk belang. Veiligheid is ook eigenbelang voor de molenaar, dus handel daar naar.

Ondersteunende diensten

Bliksemafleidercontrole

In 2016 heeft onze dienst Bliksemafleidercontrole 65 molens gecontroleerd op bliksemveiligheid. Dit heeft in totaal 137 adviezen voor herstel of verbetering opgeleverd. Het aantal bliksemafleiderinstallaties dat in orde bleek, bleef met een kleine 11% in de buurt van het langjarig gemiddelde. Ook dit jaar is er één controle bij onze oosterburen uitgevoerd, net over de grens bij Enschede. Die controle is door controleur Johan Krone uitgevoerd. De met hem meegereisde coördinator heeft daar 's middags een diaprojectie verzorgd voor een 11-tal Duitse molenaars.

Controleur Leo van Someren heeft zich in oktober door ziekte helaas moeten afmelden en hij is voor twee controles waargenomen door controleur André Canrinus. De laatste twee controles die Leo van Someren in Zeeland nog heeft kunnen uitvoeren waren aanleiding voor een verzoek van de afdeling Zeeland om daar in de maand oktober een diaprojectie te verzorgen. Dat vond plaats in 's Heerhondrikskinderen (gemeente Goes). Er is nog een viertal molens, waarvoor in 2016 of eerder een aanvraag is ingediend, die nog moeten worden gecontroleerd. De coördinator Leo Tiggelman heeft te kennen gegeven zijn functie met ingang van 1 januari 2018 beschikbaar te stellen.

Verzekeringen

Ook in de molenwereld rukt de claimcultuur op. Het verzekerde bedrag in onze WA+ verzekering is daarom vertienvoudigd tot € 500.000. Tot 1 januari 2017 gold dat leerlingen alleen WA+ verzekerd waren als ze draaiden onder begeleiding van een gediplomeerd lid. Die beperking is vervallen. De maximumleeftijd voor de Ongevallenverzekering kon na een lange zoektocht worden verhoogd tot 85 jaar.

Voor het eerst in jaren waren de schades zo groot dat de verzekeringsuitgaven de premie-inkomsten overtroffen. In enkele gevallen meenden leden, die zich niet aanvullend hadden verzekerd, dat zij wel aanspraak konden maken op een schade-uitkering. Dat feest ging natuurlijk niet door. Er lopen enkele honderden leden rond die geen WA+ verzekering hebben afgesloten. De vraag lijkt gerechtvaardigd of dat wel zo verstandig van hen is.

Tot slot

In 2017 bestaat het Gilde 45 jaar. Dank aan allen die hebben bijgedragen aan de groei en bloei van onze vereniging. Graag tot ziens op de jaarvergadering op 1 april 2017 in het Openluchtmuseum in Arnhem.

*Tom Kreuning, secretaris
Oudorp NH, januari 2017*

Oudhollandse dakpannen

Al jaren heb ik thuis een partij oranje oudhollandse dakpannen liggen. Het plan was om deze te gebruiken voor een oude schuur waar eternietplaten op lagen. We hebben uiteindelijk toch gekozen voor sandwichpanelen met dakpanprofiel.

Nu zou ik graag deze dakpannen beschikbaar willen stellen aan de 'Molenwereld'. Ik denk dan aan de ondertoren van een spinnenkop, een molenschuur van een industriemolen of een historische schuur op een molenerf.

Het betreft wel tweedehands dakpannen die niet allemaal puntgaaf meer zijn. Ik schat het aantal bruikbare pannen op ongeveer 30 vierkante meter bedekking. Er kunnen natuurlijk meerdere mensen

mee geholpen worden als iemand bijvoorbeeld maar enkele slechte exemplaren wil vervangen. Ik heb ook ongeveer 20 stuks nokvorsten liggen. Ik kan eventueel met mijn auto met aanhanger naar de betreffende molen rijden, indien vervoer een probleem is.

Ik vraag er geen geld voor.

Belangstellenden kunnen contact opnemen met:

Peter van der Drift
Veenweg 59
2631 CJ Nootdorp
Tel: 015-3108742

MOLENSTEENMAKERIJ

**HANS
TITULAER**

voorheen
HEINRICH VAN HEES

Alle soorten molenstenen, scherpdienst, afstellen,
maaltechnisch advies.

Onderhoud aan oliestenen en pelstenen.

Restauratie van stenen en maalstoelen.

Kweernen, wrijfstenen, demo-steentjes.

Kneus- en scherphamers.

www.molenstenen.nl

Werkplaats: Eendenpoelseweg 6a, 6581 AB Malden, Nederland

Tel.: 0031 (0)24 696 36 54 / 0031 (0)6 53 66 76 86

E-mail: molensteenmakerij@planet.nl

WIND WATER & WIEKEN

MUSEUM HET REGHTHUYJS

WOENSDAG - EN ZATERDAGMIDDAG VAN 13.30 TOT 17.00 UUR
DORPSSTRAAT 10 GIESSENBURG 21 JANUARI T/M 20 MEI 2017

Deze expositie is tot stand gekomen in samenwerking met SIMAV-Streekwerk

Koning Molenzeeilen

- Nieuwe zeilen
- Reparaties
- Touwwerk
- Smeermiddelen
- En meer

Sipke Koning
06-44003400

www.koning-molenzeeilen.nl

Zeilmakerij van Neerven bv

Sinds 1925

MOLENZEILEN IN WK77 BRUIN OF WIT, MARLON BOLUS ROOD

Driek van Erpstraat 1

5341 AK OSS

Tel. 0412-624028

Fax. 0412-627973

info@zeilmakerijvanneerven.nl

DEGELIJKHEID EN GEGARANDEERD DE BESTE KWALITEIT !!

Gerrit Pouw (erelid) overleden

Zondag 22 januari is Gerrit Pouw, ere-lid van Het Gilde in zijn woonplaats Naarden overleden. Hij bekleedde jarenlang vele functies bij ons Gilde van Vrijwillige Molenaars en bij andere organisaties in de molenwereld. Zo maakte hij jarenlang deel uit van het Gildebestuur, van de lesstofcommissie van het Gilde en van de Gildebriefredactie.

Gerrit Pouw was een grote kracht bij het vormgeven van onze opleiding tot vrijwillige molenaar. Zijn uiterst gedetailleerde, technische molentekeningen vormen hiervoor de basis. Veel van zijn tekeningen zijn daarnaast gebruikt in tal van molenpublicaties, waaronder het standaardwerk 'Molens' van ir. Frederik Stokhuyzen. Zelf was hij auteur en tekenaar van het boek 'Wiekssystemen'.

Ook heeft hij samen met de Vlaamse molenkenner Paul Bauters het 'Geïllustreerd molenwoordenboek' gemaakt als deel 3 van de serie 'Van zAdelsteen tot Zetelkruier'. Ook was hij actief voor de Stichting Molendocumentatie die het archief beheert van De Hollandse Molen.

Op zondag 22 januari 2017 is mijn man, Gerrit Pouw, plotseling overleden aan een hersenbloeding.

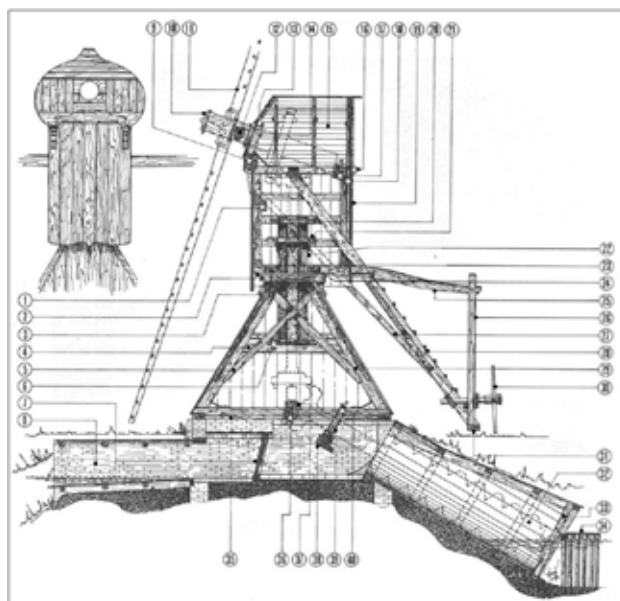
Ik vertelde de huidige molenaars van de molen te Oud-Zuilen dat Gerrit overleden was, waarop meteen door hen actie ondernomen werd, om voor hem de molen in de rouw te zetten. Hierna ontstond er een vloed van reacties uit de hele molenwereld. Het was voor mij en de kinderen een grote troost om al die reacties te lezen. Vooral de berichten, dat velen van hen ook hun eigen

Samen met zijn vrouw Eveline vormde hij een hecht molenpaar. Want ook zij zette zich op vele terreinen in voor het molenbehoud. Voor al hun verdiensten in het molenveld werden Eveline en Gerrit Pouw op 29 april 2003 benoemd tot respectievelijk Lid en Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

In 1985 ontvingen zij eveneens gezamenlijk de Jaarprijs van de Stichting Molengiftenfonds voor Vernuft en Volharding.

Bovenal was Gerrit Pouw echter molenaar. Zo heeft hij sinds eind jaren zeventig talloze leerling-molenaars opgeleid. Hij heeft op diverse molens gedraaid, het langst en het laatst op de molen van de Polder Westbroek in Oud-Zuilen.

Gerrit Pouw is 86 jaar geworden. Er is in stilte afscheid van hem genomen.

Een van de vele tekeningen van Gerrit Pouw

molen in de rouw hadden gezet, waarden wij bijzonder. De laatste jaren waren voor Gerrit moeilijk. Door ziektes en vooral Alzheimer, raakte hij langzamerhand de grip op het leven kwijt en kon hij ook niet meer tekenen, terwijl er nog zoveel projecten in zijn map zaten.

Nogmaals, heel veel dank voor uw reacties.

Eveline Pouw-Schipper

In memoriam Willem Verbruggen (76)

Toch nog vrij onverwachts overleed op 25 januari 2017 moleneigenaar en vakmolenaar Willem Verbruggen uit het Brabantse Oirschot. Willem was ook vele jaren instructeur van het Gilde. Hij was actief in de molenwereld en betrokken bij de oprichting van het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde en van de Vereniging van Particuliere Moleneigenaren. Graag deelde hij zijn kennis en stond molenaars met raad en daad bij.

Molenaarsfamilie Verbruggen

Molen De Korenaar wordt al sinds 1935 bemalen door de familie Verbruggen. Vader Martin Verbruggen afkomstig uit St. Hubert koopt de molen in 1953. Tot 1970 wordt er nog gemalen voor de boeren. In 1975 neemt Willem de molen over van zijn vader. De eerste restauratie door hem zelf uitgevoerd vindt dan plaats.

Talenten

Willem Verbruggen was een molenaar met veel talenten. Dat bleek niet alleen door zijn grote kennis van het malen en het scherpen van stenen, maar ook op het gebied van het onderhoud van zijn eigen molen. Tot zo lang hij dit kon heeft hij de molen altijd in eigen beheer onderhouden. Willem zijn technisch inzicht en passie voor de molen en dieselmotoren hielp hem daarbij.

Malen

In 1975 namen de kansen voor het malen voor de bakkers toe. Willem Verbruggen grijpt die kans aan en gaat volop malen voor de bakkers in de regio Eindhoven. Er wordt op het enige koppel volop tarwe- en roggemeel gemalen maar ook levert hij dit in geplette vorm en ook bloem. Specialiteit is zijn dieetmeel waar men van heide en verre voor kwam.

Bedrijf

Niet alleen op het gebied van de molen heeft Willem zijn kwaliteiten. Samen met zijn vrouw Leen zijn ze ook actief in de horeca. Ze hebben vele jaren samen in de horeca gewerkt en in de 80-er jaren wordt het pand achter de molen verbouwd tot café. In de 90-er jaren wordt dit verbouwd tot restaurant. Zijn drie kinderen gaan later ook in de horeca werken.

Scherpen

Het is in de 90-er jaren als ik als leerling op bezoek ga bij Willem. Ik herinner mij een mooie windige dag waar het verbusselde gevlucht flink doorloopt en de kleppen af en toe kieren. Als ik de trap oploopt wordt er volop gemalen. Willem staat aan de meelbak en een knecht naait de zaken dicht en stapelt ze op. Een indrukwekkende stroom meel komt uit de pijp. Een rare gewaarwording is ook de meelpijp onder de stelling, heel on-Brabants ook. Na dit eerste bezoek volgen er meer. Zeker als je interesse toonde in het molenaarsbedrijf, de stenen en het malen dan kreeg je het

(Foto: Wille-Jan Bons)

vertrouwen van Willem. Van de zogenaamde "wiekenwentelaars" die alles volgens het boekje deden daar moest Willem niks van hebben.

Willem en Leen waren gastvrije mensen. Er was altijd koffie en vaak werd ook gevraagd om de lunch te gebruiken. Door Leen werd dan een grote omelet gebakken en ondertussen werd er "gebuurt" over het scherpen van de stenen. Willem praatte daar graag over en vertelde dan over zijn vele ervaringen, bijvoorbeeld over het uit scherpen gaan op een bloemmolen in België. De stenen hadden amper scherpsel en het was een flink karwei om die weer mooi malend te krijgen. Zijn eigen stenen op de wind waren ook perfect in orde: een grote productie en toch een mooi kwalitatief meel met een grote schone zemel. Hij was ook altijd erg duidelijk. Hij vond dat "die vrijwilligers" de stenen veel te vaak open braken en te diep scherpten, een wijze raad naast andere zaken die ik van Willem mocht leren.

Vrijwilligers

Helaas moet Willem zijn actieve loopbaan als korenmolenaar in 2000 stoppen door gezondheidsproblemen. Vrijwillige molenaars uit de buurt komen dan met zijn molen draaien en malen. Hij zelf geeft hen adviezen en de molenmaker komt voor het onderhoud. Daar waar hij kan helpt hij nog graag mee aan het onderhoud. Ook worden restauratieprojecten in de buurt bezocht en bij de herbouw van de molenromp in Best is hij vaak te vinden. Hij geniet hier intens van en geeft gevraagd en ongevraagd advies. De laatste jaren verslechterd jammer genoeg zijn gezondheid en zijn mobiliteit wordt minder. Helaas hebben we toch nog snel afscheid van deze vakmolenaar moeten nemen. De vrijwillige molenaars zetten de molen in de Brabantse rouw. Met een druk bezochte afscheidsdienst op maandag 30 januari namen we afscheid van Willem.

Bart Hoofs

Jaarverslag 2016

In het verslagjaar 2016 is het aantal uitgevoerde bliksemafleidercontroles iets lager uitgevallen dan in voorgaande jaren. We zijn uitgekomen op een aantal van 65 controles, goed voor in totaal 137 adviezen voor herstelling of verbetering. Per molen is het aantal adviezen gemiddeld iets meer dan in 2015.

Zoals in ieder jaar zijn de aardingskabels weer de grootste bron van zorg. Bij 7 molens (10,8%) viel er niets op de bliksembeveiliging aan te merken. Dit bleef daarbij iets achter ten opzichte van het langjarig gemiddelde van 11,4% maar was aanmerkelijk minder dan in 2015 (18,2%). In 2016 hebben wij voor een drietal molenstichtingen controles uitgevoerd. Daarvan is één aanvrager als bestuurslid van het Gilde ooit zelf begonnen met het opzetten van de organisatie van de bliksemafleidercontrole. Die kon met eigen ogen zien hoe de controles nu worden aangepakt.

Ook kwamen er opvallend veel ingevulde meldingsformulieren retour, voornamelijk doordat de Stichting De Utrechtse Molens flink wat herstellingen heeft uitgevoerd.

Van alle aanvragen die in 2016 of eerder zijn ontvangen, zijn er nog vier over die in 2017 zijn gepland.

Organisatie

Controleur Leo van Someren heeft door ziekte 2 controles niet kunnen uitvoeren en die zijn door André Canrinus overgenomen.

Door Johan Krone viel er in de maand april één molen over de oostgrens te controleren: de Gildehauser Ostmühle in Bad Bentheim-Gildehaus. Bij de aanvraag van deze controle was ook een verzoek opgenomen om informatie over de bliksembeveiliging van windmolens. Hiervoor is de coördinator met Johan Krone meegereisd. Nadat in de ochtend de bliksembeveiliging van de Gildehauser Ostmühle was

gecontroleerd, kon 's middags in een zaaltje de diapresentatie worden gegeven.

De voorbereiding hiervan heeft de nodige inspanning gevergd: voor veel technische uitdrukkingen moest een Duitse vertaling worden gezocht. Een elftal Duitse molenaars heeft kennis kunnen nemen van wat er zoal nodig is om een molen effectief tegen blikseminslag te beveiligen.

Naar aanleiding van een tweetal controles die door Leo van Someren in Zeeland zijn uitgevoerd, kwam het verzoek van de Gilde-afdeling Zeeland om ook daar een diapresentatie te verzorgen. Die vond plaats in 's Heerhndrikskinderen (gemeente Goes).

Bij de vernieuwing van de Basisopleiding is ook het onderwerp bliksembeveiliging aangepakt. Het bleek noodzakelijk om een aanvullingen op de tekst te schrijven.

De binnengekomen aanvragen zijn door de controleurs uitgevoerd volgens onderstaande tabel:

Hendrik-Jan Berghuis	4
André Canrinus	10
Johan Krone	26
Evert van Rooijen	13
Leo van Someren	12

Resultaten

Per provincie waren de controles als onderstaand verdeeld:

Friesland	0
Drenthe	2
Overijssel	1
Gelderland	5
Utrecht	16
Zuid-Holland	11
Zeeland	3
Noord-Brabant	3
Limburg	8
D-Niedersachsen	1

Zoals eerder gemeld zijn de aardingskabels een voortdurende bron van zorg. Juist dat onderdeel van de bliksembeveiliging is de zwakste schakel in de beveiligingsketen. Daarna volgen de aardingsweerstand en de doorverbindingsleidingen tussen de roeden en de askop. Bij sommige aardingskabels was de aftakeling zo goed zichtbaar, dat je je afvraagt waarom er niet eerder is ingegrepen. Bij een blikseminslag ontstaat als gevolg van kabelbreuk een fikse steekvlam die het einde van de bliksembeveiliging van de molen inluidt. Eventuele volgontladingen zullen hun weg dan door de molen gaan zoeken.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de door ons gegeven hersteladviezen:

Aardingskabel	37
Aardingssysteem	27
Doorverbinding roeden en askop	26
Koperen aansluitbrugjes	13

Ringleiding / Afgaande leidingen	10
Potentiaalvereffening	8
Stalen lange spruit aarden	6
Blusleiding	4
Hemelwaterafvoer	2
Overspanningsbeveiliging	2
Stalen staartbalk aarden	1
Vlaggenmast aarden	1
Totaal	137
Installatie in orde	7

De zeven molens waarvan op de bliksemafleiderinstallatie niets viel aan te merken zijn:

De Eolus – Den Ham van Stichting De Groninger Poldermolens
De Hoop – Den Oever van Vereniging De Wieringer Molens
Molen P – Oude Sluis van Stichting De Zijper Molens
De Loenderveense molen – Loenen a/d Vecht van Stichting De Utrechtse Molens
De Arkduif – Bodegraven van Stichting De Arkduif
De Liefde – Streefkerk van de SIMAV
De Lelie – Elkerzee/Scharendijke van de gemeente Schouwen-Duiveland

Tot slot: ik speel met de gedachte om in het verslagjaar 2017 in beeld te brengen wat er na 30 jaar bliksemafleidercontrole, waarvan 15 jaar onder mijn coördinatorschap, nu eigenlijk is bereikt. Dan staat de vraag centraal: is de bliksembeveiliging van windmolens nu werkelijk zoveel beter geworden? Dat lijkt mij een interessante vraag.

Leo Tiggelman

Coördinator Bliksemafleidercontrole

SIMAV-Molenmensen in het zonnetje

Vlnr: Burgemeester Van der Borg, geheel rechts locoburgemeester Elisabeth van Leeuwen. Verder tussen hen in de gedecoreerden Alex van der Perk, Johan Barten en Wim Meerkerk met hun partners.

Tijdens de slotavond van de jubilerende SIMAV (Stichting tot Instandhouding van Molens in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden) op vrijdag 18 november in Het Arsenaal te Nieuwpoort maakte waarnemend voorzitter Teus van Gelder bekend dat het bestuur een tweetal mensen tot Lid van Verdienste heeft benoemd.

Leden van Verdienste

Mevrouw Jenny Mollema-Gons uit Noordoos is als vrijwilliger bestuursassistente. Zij notuleert alle vergaderingen van het bestuur, zij treedt op als gastvrouw bij huwelijken in de trouwzaal van Molencentrum De Liefde. Zij is een bekwaam organisator van tal van festiviteiten zoals dit jaar bij de viering van SIMAV60.

De oorkonde voor Lid van Verdienste ging ook naar Andries van der Graaf uit Nieuwpoort. Van der Graaf is sinds 1993 lid van de Technische Commissie van SIMAV; hij is

oud-molenaar van de Goudriaanse Molen. Van der Graaf kreeg al eerder een Koninklijke onderscheiding en hij werd door de Hollandse Molen begiftigd met het Certificaat van Verdienste.

Jubilarissen

Er werden nog meer mensen gehuldigd. Het SIMAV-bestuur heeft besloten om alle molenaars met een veeljarig 'dienstverband' een huldeblijk te geven in de vorm van een beeldje waarmee de dank van SIMAV wordt gesymboliseerd.

In het vervolg zal jaarlijks worden stilgestaan bij molenaars die 25 jaar actief zijn. In 2016 zijn dat Leen van Aalsburg van de Bonkmolen, Johan Barten van de Goudriaanse Molen, Cees Noorlander van de Oude Weteringmolen, Aad Schouten van de Wingerdse Molen, Wim Meerkerk van de Oudendijkse Molen, Jan Groenendijk van de Scheiwickse Molen, Alex van der Perk van de Westermolen en Kees Stolk van de Kerkmolen.

Geridderde molenaars

Op vrijdag 18 november, de slotavond van de

jubilierende SIMAV (Stichting tot Instandhouding van Molens in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden) kregen niet minder dan drie molenaars de versierselen behorende bij hun benoeming tot Lid van de Orde van Oranje Nassau.

Alex van der Perk is molenaar van de Westermolen in Langerak en instructeur van het Gilde. Bij molenmakersbedrijf De Gelder in Sliedrecht heeft hij een leidinggevende functie.

Johan Barten is nu al weer bijna 10 jaar molenaar van de Goudriaanse Molen. Hij is inmiddels gepensioneerd en heeft als molenaar anderen het 'vak' geleerd. Johan verhuisde als jochie met zijn ouders uit Amsterdam naar de Hoekmolen in Hei-en Boeicop. Daar ontstond zijn liefde voor molens. Bijzonder is dat hij vroeger als molenmaker belast was met ondermeer de opleiding van Alex van der Perk. Johan Barten dankt zijn onderscheiding ook aan zijn inzet voor het kerkenwerk in Groot-Ammers.

Wim Meerkerk bemaalt de Oudendijkse Molen in Hoornaar en is ook instructeur van het Gilde van Vrijwillige Molenaars. Hij heeft zich ook jarenlang ingezet voor molenbiotopen. Wim is ook al vele jaren op professionele basis actief met windturbines.

Andries van der Graaf met zijn vrouw Nelly en SIMAV-voorzitter Teus van Gelder.

SIMAV neemt vier Gorcumse molens over

De vier Gorcumse molens gaan over naar de SIMAV, te weten De Oostmolen en De Westmolen aan de Grote Schelluinsekade, korenmolen Nooit Volmaakt aan de Bagijnenwal en korenmolen De Hoop aan de Dalemwal. SIMAV betaalt per molen één euro aan de gemeente Gorinchem. In de komende jaren zullen alle vier de molens worden gerestaureerd.

Met deze overname komt het totaal aantal molens van SIMAV op 33. In februari 2014 werd de Soubourghse Molen in Alblasserdam van het bestuur van de gelijknamige gemeente aangekocht.

Foto's: Cees van der Wal/SIMAV

De gehuldigde molenaars met in hun midden voorzitter Teus van Gelder. Vlnr Leen van Aalsburg, Johan Barten, Cees Noorlander, Aad Schouten, Wim Meerkerk, Jan Groenendijk en Alex van der Perk. Molenaar Kees Stolk was verhinderd.

Wij besparen geen energie, maar steken het er juist in...

Graag wil ik enige nuance aanbrengen op het artikel dat Jan Hofstra (J.H.) schreef in de vorige Gildebrieff over energie besparen of opwekken. Wij vinden dat molen de Zandhaas er in dit artikel wat “minnetjes” vanaf komt en dat steekt een beetje. Molenaar Jos Kors zou hier nooit op reageren, daar is hij veel te bescheiden voor, maar na overleg deze reactie.

Ik denk niet dat het de bedoeling is geweest van Jan om op deze wijze aan te tonen, dat wat wij bij de Zandhaas doen, ook stroom opwekken, eigenlijk overbodige energie is. Dit wil ik illustreren met het volgende.

Van niets naar nu

Toen wij zo'n 25 jaar geleden, na een lang voortraject, gekomen zijn tot oprichting van Stichting Korenmolen de Zandhaas, troffen wij de molen aan zoals hij daarvoor, 35 jaar geleden, was stil gezet. Weliswaar heeft de toenmalige molenaar Henk Borst in opdracht van de gemeente Velsen de molen maandelijks een keer laten draaien maar aan onderhoud werd alleen het hoogst noodzakelijke uitgevoerd. Er was dus het nodige achterstallig onderhoud. Technisch directeur van De Hollandsche Molen Arie de Koning zei heel stellig: “Die molen, die zal nooit meer malen”.

Alleen die uitspraak al gaf zoveel positieve energie, die is met geen enkele generator op te wekken! Na een grondige schoonmaaktbeurt en het vervangen van de steenzoldervloer is er een begin gemaakt om de elektrische maalstoel (uit 1920) weer in werkbare staat te brengen. Nadat deze klus achter de rug was, werd met enig ceremonieel de eerste zak meel afgezakt en kon die overhandigd worden aan de weduwe van oud-molenaar Klaas Boekel. Dit alles vond plaats in het eerste jaar van het bestaan van de stichting. Dat heeft tot zoveel publiciteit en energie geleid, dat er steeds meer bezoekers kwamen die belangstelling kregen voor hun dorpsmolen. Donateurs werden geworven, vrijwilligers meldden zich aan en langzaam kwamen ook de eerste klanten voor een kiloottje volkorenmeel. De jaren hierna stonden in het teken van op windkracht malen. Dat is hier in een

korte zin gesteld, maar dat kostte de nodige energie en doorzettingsvermogen. Achtereenvolgens hebben we een nieuw scherpsel op de blauwe windsteen aangebracht, alles

opnieuw opgesteld, nieuwe steenkuipen gemaakt, een nieuw steenrondsel aangebracht, de molen werd recht gezet, nogmaals alles opnieuw uitgelijnd en uiteindelijk ging het er een beetje op lijken. Er werden verbeteringen bedacht, silo's vernieuwd, proef gedraaid en in de tussentijd werd er doorgewerkt aan een winkel op de begane grond en het aanleggen van een complete nieuwe elektrische installatie inclusief groepenkast.

Energie van mensen

Al deze werkzaamheden werden uitgevoerd voor een groot gedeelte met enthousiaste vrijwilligers die op verzoek klaarstonden. Ook werd er een begin gemaakt met het rondleiden van schoolklassen, het maken van een leskist over voeding en ook het bakken van brood was een succes. U zult begrijpen dat het een ook het ander aanhaalde, maar er is zoveel bereidwilligheid en energie in gestoken, dat iedereen steeds enthousiaster werd. Door de gemeente Velsen werd dit ook opgepakt en diverse restauraties waren hiervan het gevolg. De stelling is vervangen, het rietdek werd vernieuwd, het schilderwerk uitgevoerd, de onderhoudsplannen voor de komende jaren vastgesteld, enzovoorts. Het

moest ook mogelijk zijn dat er een woning voor de molenaar gemaakt zou kunnen worden. Dit werd één van de langste trajecten (10 jaar) maar uiteindelijk is ook dat gelukt.

EKO-keurmerk

Het maalbedrijf groeide gestaag en werd steeds meer geprofessionaliseerd. Investeringen bleven niet uit: een buil is geplaatst, een mengketel, een schepruimte, noem het maar op. Het EKO-keurmerk werd ingevoerd en dit

wordt jaarlijks gecontroleerd door Skal. Hieruit voortvloeiend is kort geleden een digitaal kassasysteem aangeschaft. De molen doet dus wat hij doen moet: op jaarbasis (2014) wordt er 250 tot 300 ton graan verwerkt tot allerlei producten. In de theorie van Jan besparen wij voor het deel dat wij op wind malen (100 ton) ook stroom, de berekening hiervan laat ik aan hem. Er werden dat jaar 1.069.508 omwentelingen gemaakt. In 2013 is er een nieuwe bezoekersruimte gerealiseerd, geheel naar de eisen van deze tijd en voorzien van kook- en bakgelegenheid. In de voormalige bezoekersruimte is nu een proefbakkerij ingericht door gebruik te maken van een voormalig bakkerij-interieur uit Uitgeest en voorzien van een oude oven uit Nederhorst den Berg. Deze is ook alweer door vrijwilligers gerenoveerd en geplaatst.

Restcapaciteit

Drie jaar geleden hebben wij meegedaan aan een prijsvraag van de gemeente Velsen over het besparen of opwekken van energie in het kader van bewustzijn met het milieu omgaan. Al enige tijd liepen we met het idee om met de restcapaciteit van het voor de prins draaien (ja, ook daar hebben we nog tijd voor) iets te doen. Wij wonnen de prijsvraag met het idee om stroom op te wekken met molen de Zandhaas (€ 5000,-). Wie A zegt moet ook B zeggen en met de hulp en giften van Stichting Molen de Zandhaas, particulieren en het maalbedrijf is een generator geplaatst.

Dat deze investering nooit winstgevend zou worden, wisten we al bij voorbaat, maar in

een tijd waarin het milieu zo in de belangstelling staat, konden we geen betere keuze maken. We kregen zoveel belangstelling van alle kanten: techneuten, bestuurders van een windmolenpark, dorpsbewoners, klanten, iedereen is ervan overtuigd dat het prachtig past in de doelstelling. Dat de energie die dat opwekt nooit, in geen enkele berekening, vastgesteld kan worden moge duidelijk zijn. Zoals reeds gememoreerd zijn we 25 jaar geleden met "niets" begonnen en hebben dit uitgebouwd tot wat er nu staat. Misschien vergaat het met stroom opwekken net zo: als je niets doet bereik je ook nooit wat. Alles wat we nu opwekken (en in de ogen van Jan besparen) hadden we tot op heden niet, dus alles is meegenomen. Zo en nu heb ik het nog niet gehad over de vele vrijwillige molenaars die bij ons praktijk hebben opgedaan (zelfs internationaal), het aantal donateurs van de stichting, het nieuwe wiekenkruis, de uitbreiding van het molenerf, enzovoorts, enzovoorts. Door op deze wijze even een nuance aangebracht te hebben krijg je een ander beeld dan uit het stuk van Jan Hofstra. Een molen die, vanuit het bijna niets, weer geworden is tot wat een traditionele windmolen moet doen, graan malen. Dit echter met vele extra's, zodat er een breed gedragen maatschappelijke verantwoordelijkheid ontstaat om zorgvuldig met molens om te gaan en molen de Zandhaas in het bijzonder, niet alleen nu maar ook voor in de toekomst.

Hans van Tiggelen

vrijwillige molenaar op molen de Zandhaas

Zie ook: www.molendeZandhaas.nl

Welkom op de molen

Nationale Molendag wordt dit jaar op zaterdag 13 en zondag 14 mei gehouden. In dit weekend draaien bijna alle molens van Nederland en zijn de meeste molens open voor bezoek. Het welslagen van de dag ligt geheel in uw handen, de molenaars en de andere molenvrijwilligers. U bent de ambassadeur van de molens en zonder u kunnen de molens niet draaien of malen. Door uw actieve deelname aan dit unieke evenement hopen we op nog meer bezoekers dan vorig jaar en nog meer deelnemende molens.

Deelname aan de Nationale Molendag is gratis!

U kunt gratis meedoen aan de Nationale Molendag door op één van de twee dagen of beide dagen uw molen(s) open te stellen voor het publiek en een activiteit te organiseren. Het belangrijkste is dat u die dag het publiek hartelijk en veilig ontvangt en dat ze met een goed gevoel weer vertrekken.

Wat zijn de voordelen voor uw molen(s) om mee te doen?

- Uw molen lift mee op de grote landelijke en regionale campagnes die De Hollandsche Molen uitzet.
- Uw molen komt onder de aandacht in kranten, tijdschriften, radio, televisie en online media.
- Bijzondere molenactiviteiten maken kans op opname in selecties voor de landelijke en regionale media.
- U ontvangt een gratis promotie pakket met daarin affiches, folders en dit jaar 50 Molen Kleur-boekjes die u gratis aan de kinderen kunt uitdelen.
- Door het organiseren van leuke activiteiten heeft u de mogelijkheid om nieuw publiek te trekken naar uw molen en aan u te binden.
- Een eigen pagina op de website van De Hollandsche Molen met uw activiteiten tijdens de Nationale Molendag. Meedoen betekent dus extra publiciteit voor uw molen(s).

Weggevertje voor de kinderen

Nadat u uw molen heeft aangemeld krijgt u gratis 50 van deze Molen Kleur-boekjes toegestuurd, die u kunt weggeven aan de kinderen die uw molen bezoeken. Het Molen Doe-boekje is overigens ook nog via de webwinkel te bestellen.

Aanmelden Nationale Molendag via Mijnmolen.nl

Als uw molen meedoet aan de Nationale

Molendag is het heel belangrijk dat u de molen(s) aanmeldt voor de dag (of dagen) en dat u opgeeft welke activiteiten er op uw molen(s) worden georganiseerd. Dat kunt u dit jaar voor het eerst via Mijnmolen.nl doen op uw persoonlijke molenpagina.

Begin maart hebben alle molens van ons een e-mail ontvangen waarin wordt uitgelegd hoe u dat moet doen en wat er nog meer op Mijnmolen.nl mogelijk is. In deze mail vindt u tevens een link naar uw persoonlijke molenpagina(s).

Maak zelf uw affiche!

Op verzoek van veel molenaars bieden wij dit jaar de mogelijkheid om op basis van het landelijke affiche digitaal zelf een affiche voor Nationale Molendag te maken. Plaats een grote foto van uw eigen molen in het affiche en vermeld de openingsdag(en) en tijden.

De opmaak en de kleine foto's van het affiche kunt u niet veranderen, zodat de vorm gelijk blijft aan de landelijke affiches. We hopen dat u met uw 'eigen' affiche nog meer bezoekers trekt.

Begin maart:

U ontvangt een e-mail met daarin uw persoonlijke link naar uw molen op Mijnmolen.nl. Hier kunt u uw molen(s) aanmelden voor de Nationale Molendag 2017.

Half maart:

U ontvangt uw molendagpakket met daarin 4 affiches, 2 stickers en folders over de Nationale Molendag die uw aan de bezoekers van uw molen kunt uitdelen.

Eind april:

Molens die zich hebben aangemeld krijgen 50 Molen Kleur-boekjes toegestuurd.

13 en 14 mei:

Nationale Molendag 2017.

Molendag op de Nieuwe Molen te Veenendaal
(foto: DHM, Ed van Gerwen)

NATIONALE MOLENDAG

KOM IN DE MOLEN!

GRATIS
MOLENKLEURBOEKJE

13/14
MEI 2017

KIJK VOOR EEN MOLEN BIJ JOU IN DE BUURT OP MOLENS.NL

De Hollandsche Molen

BankGiroLoterij
WIN MEER, BELEEF MEER

Woldzigt 24 uur in de olie

Op de unieke Olie- en Korenmolen Woldzigt in Roderwolde (in de uiterste kop van Drenthe) wordt het nieuwe seizoen op 28 april om 16:30 uur geopend. Bij deze gelegenheid wordt ook in het Nederlands Graanmuseum (op de bovenverdieping van de linker vleugel) de nieuwe wisseltentoonstelling geopend. Hier worden de creatieve resultaten van de leerlingen van de basisschool in Roderwolde gepresenteerd. Het onderwerp is (zoals te verwachten): “jouw beeld van de molen in Roderwolde”.

24 uren marathon olieslaan

Direct aan de seizoensopening gekoppeld gaan de 13 vrijwillige olieslagers van Woldzigt een forse uitdaging aan: 24 uur aaneengesloten wordt olie geslagen uit lijnzaad (het zaad van de vlasplant). Om 17:00 uur precies op vrijdag 28 april wordt het startsein voor de marathon gegeven door Klaas Smid, burgemeester van de gemeente Noordenveld. De manier waarop dit gaat gebeuren blijft nog

even een verrassing. Op ambachtelijke wijze wordt op geheel originele manier lijnolie geproduceerd. We gaan het team indelen in acht werkploegen van drie uur. Per werkploeg zijn steeds drie olieslagers aanwezig. We gaan er voor om alles op windkracht te laten gebeuren. Laat de wind het echter afweten, dan zetten we onze antieke elektromotor (anno 1941) in.

Origineel proces anno 1852

Het lijnzaad wordt eerst in de pletter gebroken. Dan wordt het onder de machtige kantstenen van elk zo'n 3400 kilo geplet (gemalen) onder toevoeging van wat water. Om de olie makkelijker uit het zo verkregen lijnmeel te onttrekken wordt het meel opgewarmd op het vuister (houtkachel). De laatste etappe is het daadwerkelijk olieslaan. Het lijnmeel wordt in wollen zakken (de bulen) gedaan.

Die worden vervolgens met de "haren" in de slagbank geladen. Dan wordt de slaghei in het werk gesteld. Met enorme klappen wordt een wig naar beneden geslagen om de druk op de haren met lijnmeel op te voeren en zo de olie uit het meel te persen. Dan is eindelijk het resultaat van al deze handelingen te zien: een straaltje lijnolie wordt zichtbaar. Dit alles wordt dus 24 uur achter elkaar uitgevoerd.

Guinness Book of Records

In het Guinness Book of Records hebben we nog geen vermelding gevonden van deze activiteit. Dat was voor ons de aansporing om een poging te ondernemen een registratie te verwezenlijken. We zijn dus aangemeld en

wachten op dit moment op een reactie van de commissie.

Goed doel

Normaal betalen bezoekers € 3,- toegangs-geld voor een bezoek aan de molen (leden van het Gilde zijn altijd gratis). Tijdens de marathon is de toegang voor iedereen gratis. Wel wordt een bus neergezet met de vraag een vrijwillige bijdrage te geven voor het goede doel: Zorgboerderij Achterstewold te Peize.

Afsluiting marathon

Op zaterdag 29 april om 17.00 uur wordt de marathon afgesloten en de opbrengst van de inzameling overhandigd aan een vertegen-

woordiger van de zorgboerderij. Je bent van harte uitgenodigd om een kijkje te komen nemen tijdens dit evenement. We zijn nog druk in de weer om tijdens de marathon allerlei (ludieke) activiteiten te laten plaatsvinden. Laat je dus verrassen.

Houd de website www.woldzigt-roderwolde.nl in de gaten voor het programma.

Eventuele reacties kan je sturen naar: info@woldzigt-roderwolde.nl

Dirk Magré,

Molenaar-beheerder van Olie- en Korenmolen Woldzigt in Roderwolde

Notulen Opleidingsraad (5 nov. 2016)

1. Opening en welkom

Welkom door de voorzitter. Op Zeeland na zijn alle afdelingen, de examencommissie en de examencoördinator vertegenwoordigd.

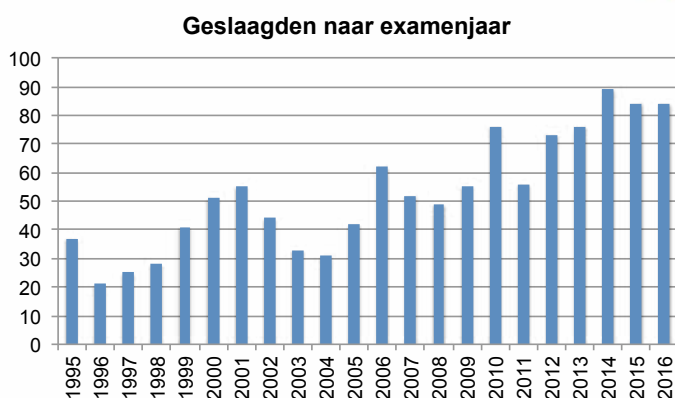
2. Notulen van de vorige vergadering

- 18 jaar-regel: Op de website staat het goed: je moet voor het landelijk examen 18 jaar zijn op 1 april (voorjaarsexamens) of 15 september (najaarsexamens). Maar in het Handboek Afdelingsbesturen (art. 3.2) en HHR (art 8) staat het niet goed. Dit zal aangepast worden.
- In het stukje van Zuid-Holland staat Gilde getuigschrift. Dit moet zijn getuigschrift vrijwillige molenaar (DHM).

3. Mededelingen van het bestuur

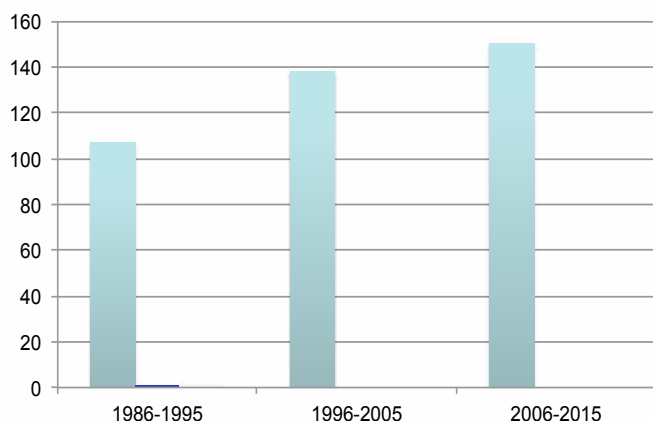
Het aantal geslaagden ligt op ongeveer 80 per jaar en toont over een langere termijn gezien een stijgende lijn.

Ontwikkeling aantal geslaagden

Wellicht is het niet zo breed bekend dat ook steeds meer jongeren worden opgeleid.

Nieuwe molenaars < 30 jaar

Veiligheid: Er zijn dit jaar twee ongelukken gebeurd waarbij een persoon in aanraking is gekomen met het gevlucht.

In februari is een bezoeker, nadat hij door de vergrendelde gevluchtdeur de molen had verlaten geraakt door een wiek. Hij is gelukkig geheel hersteld. Op het moment dat de bezoeker de molen betrad stond de molen overhek en werd er bevoorrad. De molenaar heeft vervolgens de deur gesloten en vergrendeld en de vang gelicht. De mensen in de molen zijn niet gewaarschuwd, dat zij de molen niet meer konden verlaten door de deur waardoor zij waren binnengekomen. Omdat dit volgens de verzekeraar van de molenaar wel had gemoeten, heeft de verzekeraar de aansprakelijkheid voor de schade van het slachtoffer geaccepteerd.

In september is op een andere molen een jongen van 8 door nog onbekende oorzaak achter de afscherming van het gevlucht terechtgekomen en geraakt door een wiek. Het slachtoffer heeft het ziekenhuis inmiddels verlaten en revalideert. Het onderzoek naar de toedracht loopt nog en daarom worden er geen nadere mededelingen gedaan. Het bestuur geeft in deze gevallen zo snel mogelijk informatie. Dit wordt via de website en de Gildebrief gedaan. Probleem blijft dat het balanceren is tussen de belangen van betrokkenen en het leren van elkaars fouten.

Op 1 november diende de rechtszaak die de Stichting Korenmolen 's-Gravenzande had aangespannen tegen haar verzekeraar en tegen molenaar Rob van Zijl. In februari 2014 heeft de molen haar wiekenkruis afgeworpen. Het woei die avond stevig, maar de wind is niet de oorzaak van de schade geweest. Er waren bij deze molen in het verleden problemen geweest met de voering van de vang die nooit naar tevredenheid waren verholpen. Als de vang de oorzaak van het ongeluk zou zijn, dan zou de eigenaar geen verzekeringsgeld krijgen om de schade te herstellen. Daarom heeft de eigenaar geprobeerd de verzekering van de molenaar aan te spreken. Op 14 december was de uitspraak in deze rechtszaak. Opvallend detail is, dat de voering van de vang (die volgens de stichting de oorzaak niet kon zijn) inmiddels wel is vervangen.

We komen er langzaam achter dat enkele honderden molens in Nederland niet goed zijn verzekerd. Vaak ontbreekt zelfs een WA-verzekering. Als het dan mis gaat en er ontstaat schade, is er geen geld. De verleiding is dan groot om "in het belang van de molen" de molenaar aansprakelijk te stellen. Die is immers wel goed verzekerd. Daar willen we van af. Daarbij kan het nieuwe molenaarscontract helpen. Het **nieuwe molenaarscontract** heeft, naast een aantal verbeteringen, drie grote voordelen :

- Aansprakelijkheid en verzekering daarvoor zijn goed geregeld (artikel 10),
- Risicogedrag is geïnventariseerd, benoemd en verboden (artikel 5),
- Boetes van de (arbeids)Inspectie SZW worden zoveel mogelijk voorkomen (artikel 4)

Maalzolder van molen De Vrijheid te Schiedam (foto: Theo de Rooij)

Het nieuwe contract is opgesteld in samenspraak tussen de DHM en het GVM. Het is aan te raden op het nieuwe contract over te stappen of bestaande contracten aan te passen.

De voorzitter heeft de leden van de Molenadviesraad bijgepraat over het nieuwe modelmolenaarscontract. Belangrijke veranderingen zijn de artikelen over veiligheid en de verzekeringsparagraaf. De voorzitters van de grote molenstichtingen zijn in het algemeen positief. Aan de afdelingsbesturen van het Gilde het verzoek om het nieuwe molenaarscontract aandacht te geven bij contacten met eigenaren en molenaars. Al leggen ze alleen maar hun eigen contract naast het nieuwe en kijken wat er verbeterd kan worden aan het 'eigen' contract. Het nieuwe modelcontract staat op de website.

Er was altijd al twee maal per jaar een bilateraal **overleg** tussen DHM en GVM. Op voorstel van GVM en DHM is het overleg uitgebreid met GFM en AKG. Dit vier-partijenoverleg is begin oktober voor de eerste keer bijeen geweest. De frequentie van vergadering is twee keer per jaar, en zoveel vaker als nodig blijkt. Veiligheid is een belangrijk agendapunt van dit nieuwe overleg. De werkgroep Veiligheid krijgt een andere opzet. De vaste kern gaat bestaan uit een voorzitter, een secretaris en een onafhankelijke deskundige. Afhankelijk van het onderwerp worden leden met deskundigheid tijdelijk gevraagd mee te denken met het uitwerken ervan. Naast veiligheid zullen ook andere molen- en molenaars-gerelateerde onderwerpen aan bod komen.

Op 1 april wordt het 45 jaar **jubiläum** gevierd in het Openluchtmuseum in Arnhem. Het vieren van jubilea van molenaars wordt overgelaten aan de afdelingsbesturen.

Stand van zaken van **Unesco**. De technische beoordeling is akkoord bevonden. De inhoudelijke beoordeling volgt nog. In november 2017 is de einduitslag te verwachten.

Verzekeringen: niet elke molenaar van het Gilde is WA-plus verzekerd. Dit levert veel extra werk bij het claimen. Daarnaast zijn we bezig met het verhogen van het verzekerde bedrag. Moleneigenaren zijn zelf ook al verzekerd tegen schade door molenaars. Dat lijkt dubbel, maar dat is het niet. Beide samen zorgen ervoor dat de verzekering altijd uitkeert.

Er zijn namelijk maar een paar verzekeringsmaatschappijen die dit doen. De nieuwe verzekering gaat naar alle waarschijnlijkheid per 1 januari 2017 in. Bedrijfsschade wordt nog steeds niet vergoed en het eigen risico blijft € 2.500, waarvan het Gilde maximaal € 2.250 voor haar rekening neemt.

Opleiding watermolenaars: in de zomer is gesproken met Jan Wiefer en Jo Meessen. Jo wil graag de theorie die er ligt, verbeteren. Hij gaat er mee aan de slag. Aanpassingen gaan door tussenkomst van de OR.

Evaluatie van de instructeurs: in 2017 vindt de eerste evaluatie plaats. De afdelingsbesturen doen dit aan de hand van de eisen aan de instructeurs en eigen ervaring. De verantwoordelijkheid van de opleiding en de instructeurs ligt bij de afdelingen aan de hand van de richtlijnen. Graag na evaluatie doorgeven aan het bestuur (afdelingscoördinator) dat degene doorgaat als instructeur. Harm Jansen geeft aan dat de tekst van de instructeurs anders geformuleerd zou kunnen worden.

4. Update herziening Basisopleiding (Kees Kammeraat)

Veel molenaars en een aantal externe deskundigen hebben meegewerkt aan de herziening. Er is nog heel wat e-mailverkeer geweest over de uitwerking van details (streekeigen benamingen, praktisch handelen, ervaringen). Vervolgens is er een tekstcontrole door 'taalpuristen' geweest. In de volgende Gildebrieven komt een artikel over de herziening. Conclusie: er is heel veel werk verzet door heel veel personen, maar ook grote waardering voor de oorspronkelijke schrijvers. De teksten zijn klaar, alle hoofdstukken zijn herzien. Het hoofdstuk Weer is opnieuw geschreven. De molen als monument en de molenaar als gastheer/ambassadeur zijn toegevoegd. De teksten worden nogmaals gecontroleerd of er geen foute formuleringen in staan. Dan volgt de vormgeving nog, waarna het gedrukt kan worden. Wat betreft de Lesbrieven wordt de verwijzing naar de nummers van de exameneisen bijgewerkt door middel van een inlegvel "errata Lesbrieven".

Het bestuur meldt dat niet alle Gildeleden een nieuw boek krijgen: dit is te duur. De nieuwe versie wordt op de website geplaatst en kan daar binnengehaald worden. Het is de bedoeling om de instructeurs wel een

nieuwe versie te geven. Het is de verwachting dat 1 april 2017, bij de viering van 45 jaar Gilde het eerste exemplaar beschikbaar zal worden gesteld. Vanaf omstreeks het tweede kwartaal 2017 zal deze versie onder nieuwe leerlingen worden verspreid. Tot die tijd ontvangt ieder die zich aanmeldt in ieder geval ook de "Weerglossy", omdat in het Weer-hoofdstuk de belangrijkste wijzigingen hebben plaatsgevonden. Op de checklist staan de oude en nieuwe exameneisen vermeld (zie de website voor de nieuwste versie).

Dank aan Kees voor zijn trekkersrol bij deze mega-klus !

5. De 5 minuten van... met als onderwerp valbeveiliging en aansprakelijkheid (afdelingen)

- Zuid-Holland: Karel heeft over aansprakelijkheid verteld tijdens de contactavond in oktober. Er zijn 2 praktijkochtenden geweest waar bij de valbeveiliging gedemonstreerd is en de aanwezige molenaars konden werken met valbeveiliging. Dit wordt voortgezet.
- Gelderland: aansprakelijkheid en de invoer van valbeveiliging zullen volgend jaar tijdens de komende instructeursavond worden besproken.
- Groningen: beide onderwerpen zijn in de instructeursvergadering en worden in de najaarsvergadering besproken. De materialen liggen op twee locaties voor ieders gebruik.
- Drenthe: op de ledenbijeenkomst is de stand van zaken besproken. Als er behoefte is aan oefening kan dat aangegeven worden, maar we gaan dit omdraaien naar aanbieden.
- Utrecht: bij de vorige vergadering waren we helaas niet aanwezig. Door wat miscommunicatie is er nog niets gebeurd, maar dat gaat wel opgepakt worden. De eerste stappen zijn gezet.
- Noord-Brabant: de theoriecursus valbeveiliging komt nog. Dit is wel al met de instructeurs besproken. Tijdens de jaarvergadering, binnenkort, wordt dit ook ingevuld. De praktijkdag wordt nog ingepland.
- Limburg: de stukken over aansprakelijkheid zijn per e-mail naar alle leden gestuurd. Er komen valbeveiligingochtenden die alle leerlingen verplicht moeten volgen.
- Noord-Holland: aansprakelijkheid wordt binnenkort op een contactavond besproken. Ook komt er een demonstratie valbeveiliging voor instructeurs en stagemolenaars. In overleg wordt bekeken of dit periodiek herhaald wordt.
- Overijssel: de instructeurs geven valbeveiliging aan de leerlingen. Er komt een setje op alle instructiemolens aangezien het een verplicht onderdeel voor leerlingen wordt. Aansprakelijkheid is ingedekt met hulp van Jan Wiefer.

Wat te doen als de keuringsdatum van de valbeveiligingsset verlopen is? Bel Karel, hij is officieel keurmeester voor deze spullen.

Examencommissie: er is een vraag binnengekomen: moet iemand tijdens het examen in de wiek klimmen om het zeil voor te leggen? Dit in verband met hoogtevrees. Er staat nergens dat je er in moet klimmen, maar je moet wel zeilen kunnen voorleggen en vastzetten. Dus hoogtevrees is niet erg handig en je moet vanaf de eerste dag daarin duidelijk zijn richting de leerling.

6. Evaluatie en vaststelling van het ongevalen-actieplan (zie ongevalen actieplan.doc)

Tot voor kort kwam iedereen in actie bij een calamiteit, maar vaak wat chaotisch. Daarom is een opzet gemaakt voor een ongevalen-actie-

plan. Het actieplan is nu nog een intern Gilde-document. Het komt op de website en gaat naar de afdelingsbesturen en de veiligheidscoaches. Ook zal het in het vier-partijen overleg besproken worden. Het is een levend document en het zal na elk incident geëvalueerd worden.

- Een waarschuwingslijst met de telefoonnummers van alle mensen die op molens werken: is niet voor het actieplan, maar deze zou wel op iedere molen aanwezig moeten zijn.
- Arbeidsinspectie informeren: dit is niet nodig, tenzij er "in opdracht" is gehandeld.
- Bellen van nood- en hulpdiensten: als het goed is, is dat allang gebeurd. Het actieplan gaat om contact met de molenaar, het slachtoffer, de eigenaar en eventueel de media (in overleg met betrokkenen en DHM). Basisregel is: NIET reageren in de media.
- Als bevoegde instanties een onderzoek instellen ga ze dan niet voor de voeten lopen.
- Onze gedachten zijn eerst bij een eventueel slachtoffer, dan bij de molenaar en pas op de laatste plaats bij het leren van en informeren over de toedracht. Er kunnen redenen zijn (privacy, aansprakelijkheid) waarom terugkoppeling langer duurt. Dat zij dan zo.
- Verwijzingen maar de link van de verzekering kloppen niet: het WA-document is lastig te vinden (Jan Wiefer).

7. Terugkoppeling afdelingsbezoeken

Nut en noodzaak van het hoofdbestuur. Alle afdelingen zijn unaniem over het nut en de noodzaak van een hoofdbestuur voor een landelijke vereniging. Het hoofdbestuur is de verbindende schakel tussen alle afdelingen en is het eerste aanspreekpunt voor externen. Er is een sterke afdelingsstructuur, maar er is weinig onderling contact. Er blijkt weinig animo te zijn om functies binnen het landelijk bestuur te vervullen. De afdelingsbesturen zijn op dit moment redelijk tot goed bezet.

Analyse van het ledenbestand. Niet alle afdelingen hebben goed inzicht in hun ledenbestand. Redenen: men kan niet goed met Websolve overweg, het is lastig uit te voeren, je kan er niets mee. Gemiddeld is na 15 jaar het molenaarsbestand vervangen. Met de huidige gemiddelde leeftijd heb je dat ook nodig.

Kwaliteit van de instructie. Het gaat goed met de opleiding en de leerling. De afdelingen zijn tevreden. Basis voor de instructie is de Basisopleiding. De uitvoering van het opleiden tot molenaar verschilt per afdeling. Dat is niet erg, maar wel goed om te constateren en van elkaar te leren. Hoe toetst je de kwaliteit: door de instructeursbijeenkomst, het leerlingtraject, instructeurs of niet. Voor de beeldvorming kun je kijken naar het aantal leerlingen dat een instructeur aflevert en hoeveel er stoppen.

De kwaliteit van de opleiding is wisselend: sommige afdelingen hebben veel afvallers en andere minder. De redenen daarvoor zijn onbekend. Voor de afdelingen is ook een berekening gemaakt van de verdeling uitstroom/geslaagden over vijf jaar. Over heel Nederland zijn er net minder geslaagden dan uitstromers, per afdeling varieert die verhouding van 0,8 tot 1,4.

Van de mensen die met de opleiding beginnen is één op de drie binnen drie jaar geslaagd. Eén op de vier is binnen die termijn vertrokken [de gemiddelde opleidingsduur is 3½ jaar]

Opleidingsduur	Geslaagd	Weg
< 3 jaar	30 %	25 %
> 3 jaar	23 %	22 %

Toekomstrevisie 2012–2020. De meningen waren unaniem: ongewijzigd vaststellen.

Besluitvorming GVM. Uitgedeelde overzicht met wie doet wat (Bestuur, Afdelingen, Diensten / Werkgroepen / Projecten, Lokaal / Regionaal / Derden). De afdelingen zijn de operationele onderdelen van het Gilde: daar horen de operationele zaken thuis en de contacten met de individuele leden. Het is voor sommige onderwerpen handiger om die centraal te doen (Diensten / Werkgroepen / Projecten). Het Gildebestuur neemt de typisch bestuurlijke zaken voor haar rekening. Heel veel zaken blijven op de molen, in de regio. Het doel van dit overzicht is meer structuur te brengen in wie wat zou moeten doen.

Het bestuur stelt voor het mandaat van de Opleidingsraad uit te breiden van alleen advies over opleidingszaken naar advies over alle verenigingszaken. De besluitvorming ligt formeel bij de Algemene Ledenvergadering, maar dit is één keer per jaar met een kleine groep leden, meestal zonder inhoudelijke discussie. In de OR worden

onderwerpen meer inhoudelijk besproken en alle afdelingsbesturen zijn aanwezig. Het bestuur krijgt zo beter advies voor het nemen van besluiten. In de praktijk gebeurt het eigenlijk al zo, maar in de statuten staan alleen opleidingsgerelateerde zaken. Iedereen is akkoord, er gaat vorm aan gegeven worden.

8. Wat gaan we doen in 2017

Het nieuwe modelmolenaarscontract wordt (verder) uitgerold. De instructeursevaluatie wordt opgestart. De vernieuwde Basisopleiding verschijnt. We vieren 45 jaar en we zijn klaar voor de toekomst. Een negen-punten doe-het-zelf veiligheidsplan (naar aanleiding van het aansprakelijkheidsverhaal) ligt op de plank en wordt volgend jaar alleen uitgerold als het opstarten van het vernieuwde veiligheidsoverleg onvoldoende zou opleveren. DHM heeft immers veiligheid uitgeroepen tot speerpunt in 2017 met vrijwel dezelfde onderwerpen. Opvolging van de ledenadministratie (loopt), de afdelingscoördinator (stopt per april 2017), de penningmeester (presenteert op de komende ALV voor de vierde en laatste keer de jaarcijfers), de webmaster – onderdeel ledenadministratie.

9. Sluiting

- De voorzitter laat zich graag uitnodigen voor bijvoorbeeld een afdelingsbestuursvergadering.
- Vraag: kunnen we de notulen van het landelijk bestuur krijgen? Ja.
- Kees: bij de examenaanmelding is niet duidelijk hoe aan te melden voor een herexamen na het zakken voor het landelijk examen. Vooral dat men zich opnieuw moet aanmelden. Dit wordt uitgezocht en uitgewerkt en staat inmiddels op de website.

De voorzitter sluit de vergadering met een dankwoord.

De volgende OR is op 20 mei 2017.

Ingrid Friesema

Vacature coördinator bliksemafleidercontrole (m/v)

Het bestuur is op zoek naar een coördinator voor de bliksemafleidercontrole. De huidige coördinator heeft te kennen gegeven zijn functie per 1-1-2018 over te willen dragen. De coördinator (m/v) is door het bestuur van het Gilde aangezocht en in principe voor onbepaalde tijd aangesteld. Zijn/haar rol is het begeleiden van het gehele proces van de bliksemafleidercontrole met inbegrip van het op peil houden van de personele bezetting.

De coördinator is het eerste aanspreekpunt van de werkgroep bliksemafleidercontrole. Het werk- en denkniveau van de coördinator bliksemafleidercontrole is minimaal MBO 4, bij voorkeur in het vakgebied Elektrotechniek.

De coördinator dient over een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid in de Nederlandse taal te beschikken. Een goede leesvaardigheid is noodzakelijk voor een juiste interpretatie van de gehanteerde normen.

Voor nadere inlichtingen kunnen kandidaten zich wenden tot Erik Kopp via voorzitter@vrijwilligemolenaars.nl.

Leergierige molenbezoekers

In de wintertijd is het altijd vrij rustig in de molen. Bewoners uit Ruinen en omgeving komen hun wekelijkse meelproducten kopen. Ook zijn er die het gezellig vinden om even een praatje te maken. Er zijn ook mensen die boeken brengen. Na sortering verkopen wij deze weer. Wanneer het weer aangenamer wordt, komen er meer mensen. Dan kan het soms lekker druk worden. Tussendoor wordt onze agenda gevuld met groepsbezoeken, fietsvierdaagse, wandeltochten, enzovoorts, enzovoorts. Soms zijn deze activiteiten op andere dagen dan de zaterdag. Het moge duidelijk zijn, dat er dan in ieder geval een molenaar en een aantal vrijwilligers aanwezig zijn. We hebben het hier over korenmolen De Zaandplatte in Ruinen. Op dit moment hebben we maar liefst 16 vrijwilligers en werd het hoog tijd voor nieuwe kleding.

Schoolbezoek

Op scholen wordt de Gouden Eeuw als leer-moment aangeboord, vooral voor de groepen 7 en 8 van de basisschool. Een goed moment voor de leerkracht om een afspraak te maken om onze molen te bezoeken. Voor deze categorie bezoekers is een bezoek aan onze molen een ware aanvulling op de lessen over de Gouden Eeuw. Onze molen is weliswaar jonger, maar de Gouden Eeuw is zonder molens ondenkbaar.

Door de leerkracht wordt aan de kinderen meegedeeld, dat ze goed moeten luisteren. Jawel, er zal op school een toetsing volgen,

waarin ook de molen voorkomt. Meestal zijn wij dan met ons drieën aanwezig, zodat de groep kan worden opgesplitst. Een van ons heet iedereen van harte welkom. Nog even iets over veiligheid: kijken is dus met de ogen en niet met de handen. Na een korte voorgeschiedenis van onze molen kan de rondleiding beginnen.

In mijn oude beroep heb ik in een van mijn neventaken een presentatietraining gehad. Hierbij heb ik op school voor de groepen 7 en 8 les gegeven. Bij het gidsen praat ik dus voor de kinderen in begrijpelijke taal over de eco-

nomie van de Gouden Eeuw. De molen stond in die tijd centraal voor het slagen van de Gouden Eeuw. Dat er toen wel 10.000 molens in ons land waren, verbaast de kinderen. Leuk is het dan om ook over de vele andere soorten molens dan onze korenmolen te vertellen. Onbekend is ook dat er vaak dag en nacht werd gewerkt in de molen. Wetten over kinderarbeid of oudedagvoorzieningen bestonden niet. Een belangrijk deel van de gehele Nederlandse bevolking werkte in en rond de molens. Door de molens werden ingevoerde specerijen, meerdere graansoorten, hout, zaden, enzovoorts verwerkt. Uit oude lompen

werd papier vervaardigd. Ook waren er molens ingericht om kleding te wassen. Molens zijn dus niets anders dan fabriekjes. Er bestonden wel 40 soorten molens. De kinderen zijn heel nieuwsgierig en stellen veel vragen.

Handen uit de mouwen

Ik laat ze een zak graan ophijsen (luien). Buiten op de belt gaan we met z'n allen een stukje kruien. Bij voldoende wind kunnen wij het malen laten zien. Tot slot vertel ik ze nog even over de heks, die bij ons in de molen zit. Na lang zoeken is deze gevonden. Als de kinderen vertrekken, krijgen zij een molenkleurplaat mee. Dan zwaaien wij deze jonge gasten nog even uit.

Ook bruidsparen doen op afspraak onze molen aan. In en buiten de molen worden dan mooie foto's gemaakt. Bij het afscheid krijgt het paartje van ons een meelproduct mee.

Internationaal bezoek

Veel toeristen uit andere landen lopen onze molen in. Dat zijn mensen uit Amerika, China, Japan, Israël om er zo maar een paar te noemen. Als gids is het dan even schakelen. In het Engels of Duits lukt dat wel, Chinees of Japans ligt ietwat lastiger. In onze molens hangen geplastificeerde stencils. Hierop staan

in drie talen de meest voorkomende molenwoorden. Vaak hebben deze groepen een eigen tolk mee. Mensen van deze categorie vragen nog weleens: "De wind opzoeken en

dan draaien???" Ik toon begrip: wat je niet kent, kan je ook niet weten. Ik vertel dan met een vrolijke noot, dat er wel iets meer bij komt kijken. De nieuwsgierigheid is gewekt en vragen worden voorzichtig gesteld. We geven uitleg over het weer, over het luisteren naar de geluiden van een werkende molen, zowel binnen als buiten. Het gaat daarbij om het herkennen van mankementen. Ook bij stilstand doen we een visuele controle: draaien de onderdelen, assen en spillen en het smeren van de lagers, het aanslaan of vervangen van wiggen en kammen.

Ook belangrijke onderdelen als de vang (rem), slijtage, verzakking of verrotting van grote balken in de kap houden we scherp in de gaten en we spelen hier op tijd op in. Op tijd reageren op weersveranderingen is van het grootste belang. Bezoekers vinden het geweldig. Bij veel bezoek verkorten wij de uitleg om opstoppen te voorkomen bij de trappen en dus voor de veiligheid. Uiteindelijk vraag ik mensen nog even wat in ons gastenboek te schrijven. Een vrije gift in onze melkbus is altijd welkom. De aankoop van een boek of meelproduct, mosterd of honing, zorgt dan voor een leuke herinnering aan ons cultuurhistorisch erfgoed.

Molenfonds van start gegaan

In de molenwereld is begin dit jaar een nieuwe activiteit van start gegaan, namelijk het Molenfonds. Het is een initiatief van vereniging De Hollandsche Molen om ervoor te zorgen dat er meer geld beschikbaar komt voor het molenonderhoud.

Moleneigenaren kunnen op twee manieren een beroep doen op het Molenfonds. Zij kunnen gebruikmaken van het speciale platform om geld in te zamelen (crowdfunding) op www.molenfonds.nl. Daarnaast kunnen eigenaren een aanvraag indienen voor de financiering van groot onderhoud of restauraties.

Crowdfunding

Elke moleneigenaar die geld zoekt, kan op molenfonds.nl een eigen pagina krijgen, waarop zijn of haar project wordt gepresenteerd aan het publiek. Hier kunnen zij geld werven voor allerlei kleine onderhoudswerkzaamheden, zoals een schilderbeurt of de aanschaf van nieuwe molenzeilen. Maar ook werving voor initiatieven op het gebied van educatie, bijvoorbeeld het samenstellen van een leskist, is mogelijk. De pagina mag zelf gevuld worden met teksten en (film)beelden en uiteraard het streefbedrag. De Hollandsche Molen helpt waar nodig en verzorgt ook 'aan de achterkant' van de site technisch de digitale betalingen.

Een bijdrage aanvragen

Het Molenfonds heeft nog een tweede functie en dat is als geldbron fungeren voor onderhoudsprojecten. Geld van de BankGiro Loterij, het Gravin Van Bylandtfonds, maar ook van sponsors wordt in het Molenfonds gestort. Moleneigenaren en molenorganisaties kunnen vervolgens een aanvraag indienen voor de financiering van groot onderhoud en soms ook restauraties. De Hollandsche Molen beoordeelt vervolgens de aanvragen aan de hand van speciale criteria en neemt een besluit over de toekenning.

Meedoen of interesse?

Kijk op www.molenfonds.nl en help de molens vooruit.

**Doe méér voor
MOLENS**

molenfonds.nl

Deze rubriek vermeldt activiteiten van de vereniging, de afdelingen en de regio. Hoewel de redactie begrip heeft voor het feit dat activiteiten vaak op korte termijn worden georganiseerd verzoeken wij iedereen rekening te houden met de verschijningsdata van de Gildebrief. Het is immers niet zinvol activiteiten te vermelden die al hebben plaats gevonden op de dag van verschijnen van de Gildebrief. De Gildebrief verschijnt voorafgaand aan de jaarvergadering eind maart, eind juni, eind september en vlak voor Kerst. U kunt ook even contact opnemen met de eindredacteur. Tevens is het mogelijk berichten aan te leveren voor op de facebook pagina van Het Gilde.

Westlandse Molendag 2017

Op zaterdag 24 juni 2017 organiseren de Westlandse molenaars alweer de 24e Westlandse Molendag van 9.00 tot 17.00 uur met diverse activiteiten. Ook dit jaar is het weer mogelijk om alle Westlandse molens per fiets te bezoeken. U kunt starten bij elke deelnemende molen. Er wordt op deze dag een fotowedstrijd georganiseerd. Het is de bedoeling dat men op deze dag één of meerdere foto's van een molen of molonderdeel maakt. Dit jaar is het mogelijk om een aantal molens per rondvaartboot vanaf het water te bezichtigen en te bezoeken. Bij de Groeneveldse molen te Schipluiden is koffie, thee en frisdrank verkrijgbaar en staan werkende modelmolens. In molen De Windlust te Wateringen is een kindertheatervoorstelling. Bij korenmolen De Hoop in Maassluis worden pannenkoeken gebakken. In korenmolen De Vier Winden in Monster is er een tentoonstelling. Kijk voor meer info op: http://www.westlandsemolens.nl/westlandse_molendag_2017.htm of vraag het per e-mail aan R.van.Zijl1@kpnplanet.nl, tel. 06-53578058.

Bezoekersrecord voor de molens in Gouda

Afgelopen jaar (2016) wisten maar liefst 4.100 geïnteresseerden één van de vier molens die Gouda rijk is te vinden. De Vereniging van Goudse Molenaars heeft zich ingespannen om veel verschillende evenementen bij de molens te organiseren om zo een zo'n breed mogelijk publiek kennis te laten maken met dit historisch erfgoed.

Voorbeelden van deze evenementen waren: een hardloophwedstrijd bij de Malle Molen, pannenkoeken bakken bij de Roode Leeuw, verschillende exposities in de Malle Molen.

Daarnaast ontvingen wij basisschoolleerlingen op de molens. Daarbij kon men gebruik maken van een door ons ontdekt lespakket. Daarbuiten trekken de jaarlijkse Nationale Molendag en Open Monumentendag ook ieder jaar weer meer bezoekers naar de molens.

Het door Gemeente Gouda en de VVV van Gouda uitgestippeld plan om meer toeristen naar de stad van kaas, maar nu ook van molens te trekken heeft ook zijn steentje bijgedragen aan ons bezoekersrecord. Wij merken als Vereniging van Goudse molenaars dat ook steeds meer buitenlandse toeristen de molens als echte attractie beschouwen tijdens hun bezoek aan Gouda.

Niels Aalberts
Vereniging van Goudse Molenaars

Westlandse molendag

Zaterdag 24 juni 2017

24^e jaar

Schipluiden:
Korenmolen
"De Korperhoek"

Poldermolen
"Groeneveldse molen"

Delft:
Korenmolen
"De Roos"

Rijswijk:
Poldermolen
"De Schaapweimolen"

Wateringen:
Korenmolen
"Windlust"

Loosduinen:
Korenmolen
"De Korenaer"

Maasland:
Poldermolen
"De Dijkmolen"

Hoek van Holland:
Poldermolen
"De Nieuwlandse molen"

's-Gravenzande:
"de Korenmolen"

Monster:
Korenmolen
"De Vier Winden".

De Lier:
Molensromp van de Oude Lierpolder waarin een Crossley dieselmotor met vijzel.

Maassluis:
Korenmolen
"De Hoop"
Poldermolen
"De Wippersmolen"

Maasland:
Korenmolen
"De Drie Leides"

Op deze dag zijn de 14 molens open gesteld van: 09.00 tot 17.00 uur
Bij de molens is (alleen op die dag) voor € 5,- een routebeschrijving met fietspunten te verkrijgen voor een fietstocht. Starten kan vanaf elke molen.
Bij bezoek aan vijf of meer molens krijgt u een leuk aandenken!

Voor meer informatie bel: 06-53578058
Of per E-mail R.van.Zijl1@kpnplanet.nl
Tevens kunt u op internet onze homepage bezoeken:
<http://www.westlandsemolens.nl>

Aan de Westlandse Molendag wordt medewerking verleend door

Jobcoaching – Tuinbouwtrainingen
Projecten
www.vangquality.nl

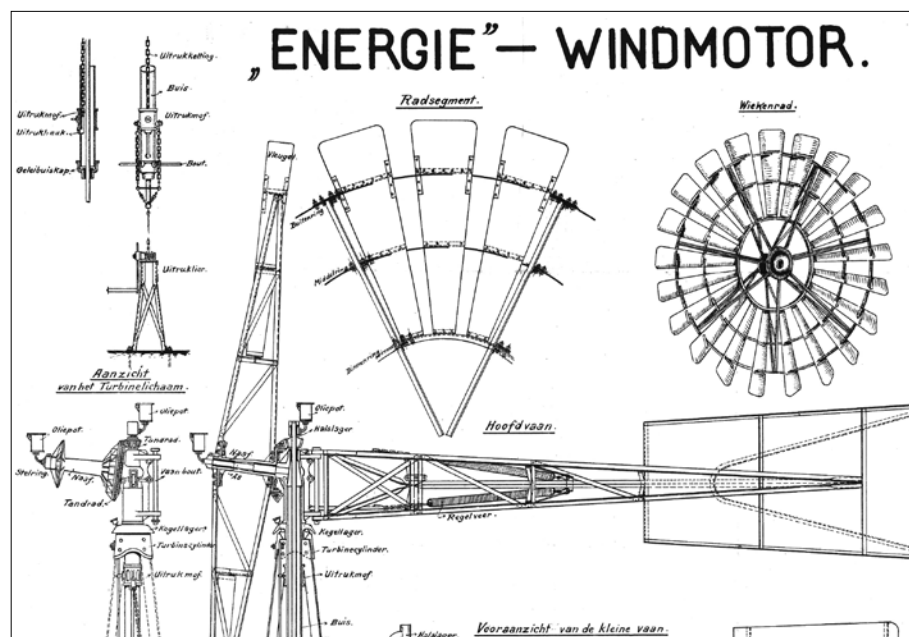
Dit nummer bestaat vrijwel geheel uit één artikel: "Windmotoren: technische aspecten en fabrikanten". In nummer 32-33 ging Mark Ravesloot uitgebreid in op de opkomst en ondergang van de windmotor. In dit nummer duikt Jan Hofstra in de techniek van de windmotor. In 38 bladzijden met 54 foto's en tekeningen komen het hoe en waarom van de invoering van de windbemaaling door windmotoren aan de orde. Uitgebreid volgen beschrijvingen van de belangrijkste typen: de Energie, de Herkules Metallicus en de Record-windmotor.

Ron Kouwenhoven en wat verenigingsnieuws complementeren dit nummer.

Molinologie 46 telt 40 bladzijden plus omslag, zwart-wit op A4-formaat.

Belangstellenden kunnen een exemplaar bestellen door overmaking van € 6,00 naar rekeningnummer NL96 INGB 006 104927 van TIMS-Nederland en Vlaanderen onder vermelding van naam, adres en MOL46.

Barend Zinkweg

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronische gegevens-verwerking of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van het Gilde van Vrijwillige Molenaars.

Deze keer een aantal molenaars op het omslag, te weten de voltallige redactie van de Gildebrief, v.l.n.r.: Mark Dwarswaard (eindredactie), Tom Kreuning (redactielid namens het hoofdbestuur), Caroline Schaeffer (eindredactie), Barend Zinkweg (tekstredacteur) en hoofdredacteur Bas de Deugd met zijn hond. Op de foto gezet door Astrid M. Havinga, na het jaarlijkse redactieoverleg op de voormalige voormolen van de polder Bruinsdel en Hoog-Leerbroek (tegenwoordig Molen "Ter Leede") te Leerdam, waar Bas mede molenaar is.

De naam voormolen duidt op het malen in een gang; enkele honderden meters verderop staat nog de ondertoren van de voormalige achtermolen. In 1940 brak daarvan de bovenas en daarna is er in de ondertoren een motorisch gemaaltje geplaatst. Tegenwoordig is het een woning.

De voormolen is na de restauratie in 1984 in bezit gekomen van de SIMAV en maalt tegenwoordig niet meer uit op de Linge, maar maalt in circuit. Naast Bas maalt ook Justin van den Heuvel met deze wipmolen.

Bijzonder aan deze molen zijn de zwartgeeteerde delen op de ondertoren, dit kwam vroeger meer voor en pas later begon men de ondertorens met riet te dekken, zoals de meeste wipmolens in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden nu uitgevoerd zijn. Barend maalt met de Pendrechtse molen te Barendrecht, Caroline werkt als molenaar in het Nederlands Openluchtmuseum, net als Mark, die als vrijwillig molenaar ook nog maalt met de molens in Opwetten en Maaskantje. Tom draait met molen D van de Zes Wielen te Oudorp.

Geef een eigen draai aan de molen!

Word molenaar!

